

De-staking in de Amsterdamsche haven. — Griekenland en de conferentie van Moedania. — Huldiging van Dr. A. H. de Hartog. — Bovenmenselijke kracht. — Amsterdam bovenall — Het s.s. „Flandria”.

No. 16
(42)
18 Oct.
1922.

PER NUMMER
20 CENT.
VOOR WEEK-
ABONNÉ'S
17½ CENT.

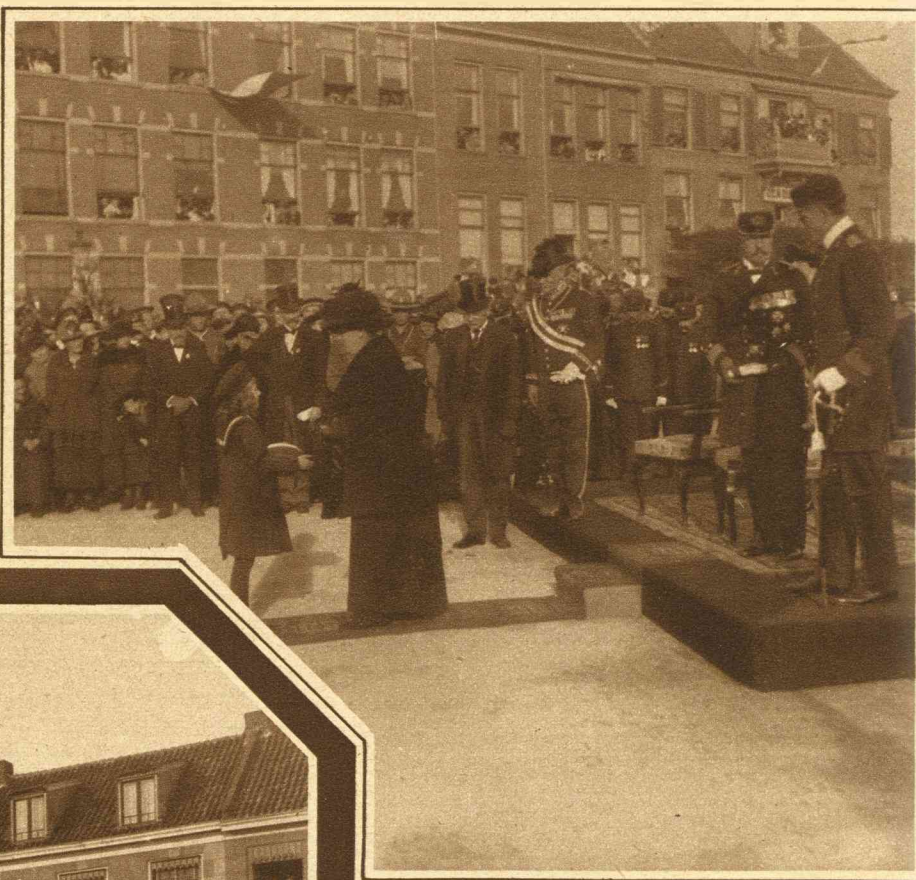
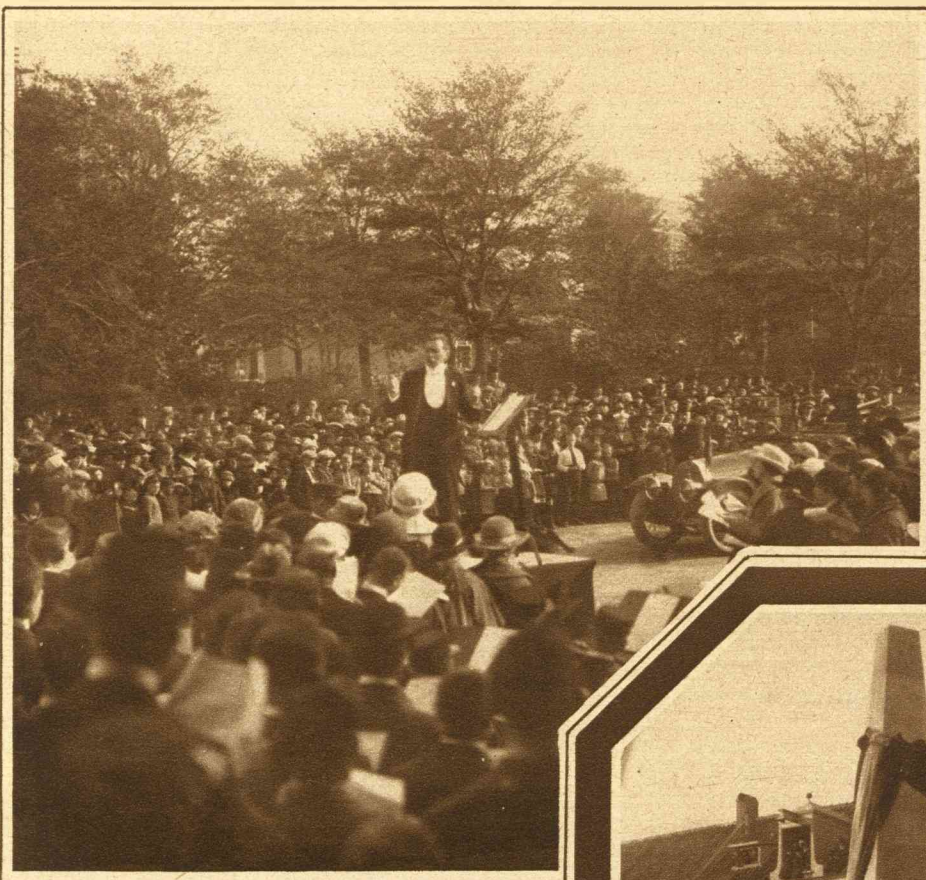
Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

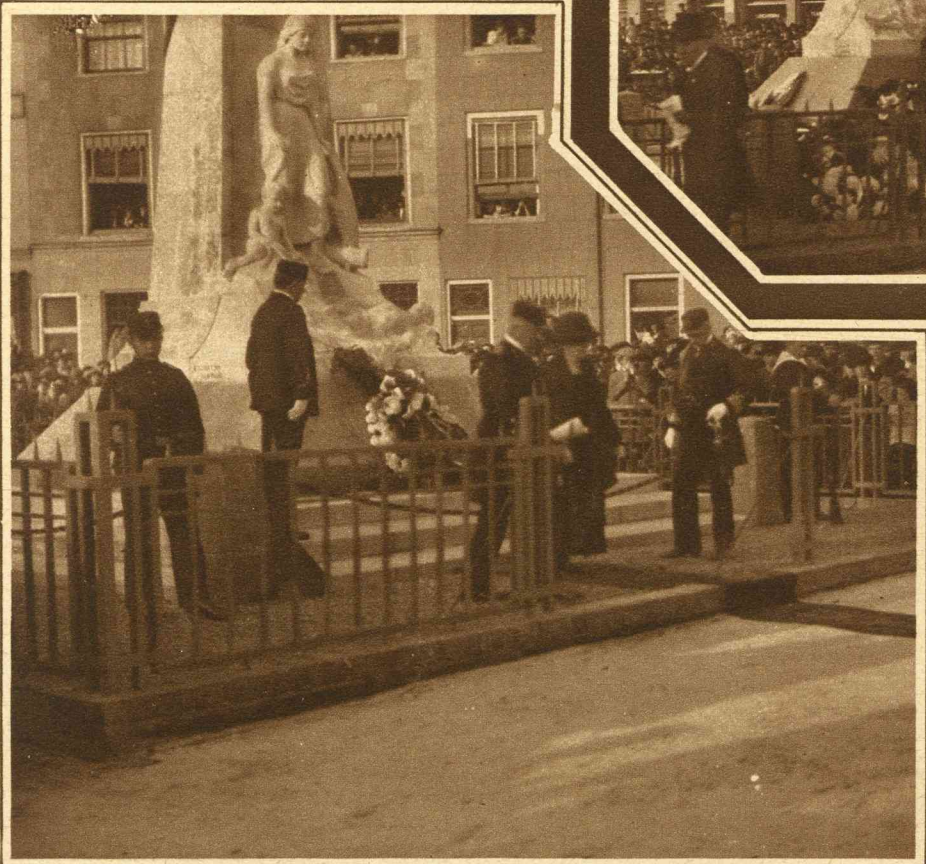
PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25
FRANCO
PER POST
f 2.50

De onthulling van het Marine-Monument te Den Helder

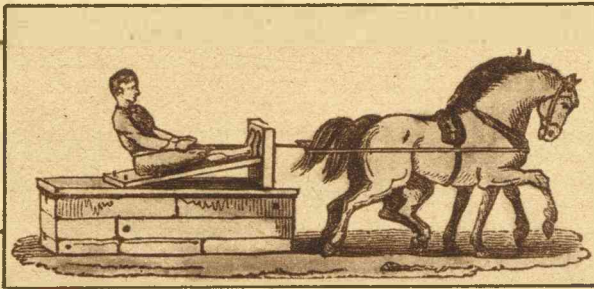
Zaterdag den 14en October werd door H.M. de Koningin in tegenwoordigheid van vele hooge autoriteiten te Den Helder een monument onthuld, dat door het Comité „Nederland gedenkt de slachtoffers der Marine“ is opgericht ter nagedachtenis aan de tijdens de mobilisatie ten gevolge van hun plicht gevallen mannen. We geven van deze plechtigheid, die op alle aanwezigen een diepen indruk maakte, een aantal interessante foto's. Hier-

boven links: H.M. de Koningin wordt bij haar aankomst aan het station, onder leiding van den heer A. J. Leeuwens een „Welkomstgroet“ toegezongen. Rechts: Het dochtertje van den beeldhouwer Van Lom (die het monument vervaardigde) biedt H.M. een ter gelegenheid van de plechtigheid vervaardigden gedenkpenning aan. In het midden: Het monument na de onthulling.

Links: H. M. de Koningin en Z. K. H. Prins Hendrik hebben bij het onthulde monument een krans gelegd. Rechts: Een groep der talrijke marine-autoriteiten, die de onthulling bijwoonden.

MENSCHELIJKE

Twee paarden kunnen een mensch, normaal gebouwd en gespierd, niet van zijn plaats trekken. (Naar 'n oude houtgravure).

't Weerstand bieden aan de trekkracht van twee paarden berust op de juiste toepassing van den bouw van 't menschelijk lichaam. Onze man in kwestie zat, zooals ons prentje U laat zien, op 'n schuinliggende plank, die bevestigd was op 'n sterk onderstel of betimmerd raamwerk; om de lendenen droeg hij 'n stevigen gordel, voorzien aan de voorzijde van 'n ijzeren ring, hieraan kon men 'n sterk touw door middel van 'n haak bevestigen. Dit touw liep dan tusschen de beenen door, door 'n gat in de rechtopstaande plank, waar tegen de voeten van den atleet „schoor“ werden gezet. Had de man eenmaal op deze wijze plaats genomen dan konden 'n groot aantal stevige kerels hem al evenmin van z'n plaats trekken als twee paarden. Daar hij nu 't touw met beide handen vastgreep scheen het als trok hij de mannen of de paarden terug, terwijl in werkelijkheid alles aankwam op de sterkte der heup en andere beenderen die het „bekken“ (Pulvis) vormen. Om dit bekken, dat 'n dubbele boog of gewelf vormt te doen breken door 'n drukking daarop loodrecht uitgeoefend, wordt 'n kracht vereischt, welke die van 'n paar paarden ver te boven gaat. Wanneer we tevens weten dat de scheen- en dijbeenen in den juiste stand geplaatst 'n gewicht kunnen dragen van niet minder dan vijftien honderd kilogrammen, schijnt ons de bedoelde krachttoer niet langer „boven“-menschelijk maar zelfs vrij „gewoon“.

't „Steen-verbrijzelen“ en alle variaties daarop, berusten op natuur-wetten, die we allemaal kennen en in 't dagelijksch leven meermalen toepassen in anderen vorm.

Wanneer twee lichamen van gelijk gewicht met de zelfde snelheid op elkander stooten, zoo zullen beiden op gelijke wijze de kracht dezer botsing te verduren hebben. Is de snelheid van 't ééne lichaam grooter dan van 't andere, maar bleef het gewicht gelijk, dan zal het tragere 'n grooter schok te verduren hebben. Zal nu 't tragere, 't lichaam in rust, dezen schok te weerstaan hebben, zoo behoeft dit slechts zoovele malen „zwaarder“ te zijn als de snelheid van het daartegen stootende lichaam.

Wanneer de slag met 'n voorhamer bijvoorbeeld gelijk staat met 'n gewicht van twintig kilogram en de steen waarop we dien slag toebrengen weegt twee honderd kilo, dan zal die slag slechts merkbaar zijn op geringen afstand van 't punt waar de slag neerkwam; zal 'n man die zoo'n steen op de borst of 't lichaam draagt daarvan zoo goed als „niets“ gewaar worden. De „inertia“ (traagheid) van 't zwaardere lichaam is steeds evenredig aan z'n gewicht.

't Komt er dus bij deze krachtproef op aan of de normale mensch 'n zwaar gewicht voldoende lang op z'n borst of lichaam kan dulden en dit nu valt in de praktijk bijzonder mee en 'n beroepsathleet kan door oefening, door 't houden zijner spieren op „sterke spanning“, door ademhalingstechniek enz. stukken steen torsen van groote afmeting en formidabel gewicht.

Schrijver dezes zag kort geleden in 't Circus Busch nog zoo'n vertooning, niet minder dan zes man „uit 't publiek“ beukten 'n minuut of vijf op 'n groot brok zandsteen, op de borst van zoo'n kracht-mensch; de stukken steen spatten in 't rond en de liefhebber-steenhouwers transpireerden van inspanning . . . even later kwam de „artist“ lachend onder den steen vandaan.

Minder verklaarbaar, of liever, tot nu toe onverklaard is 'n andere krachtproef, welke berust op afname van 't gewicht van ons lichaam en toename van kracht in verband met onze ademhaling.

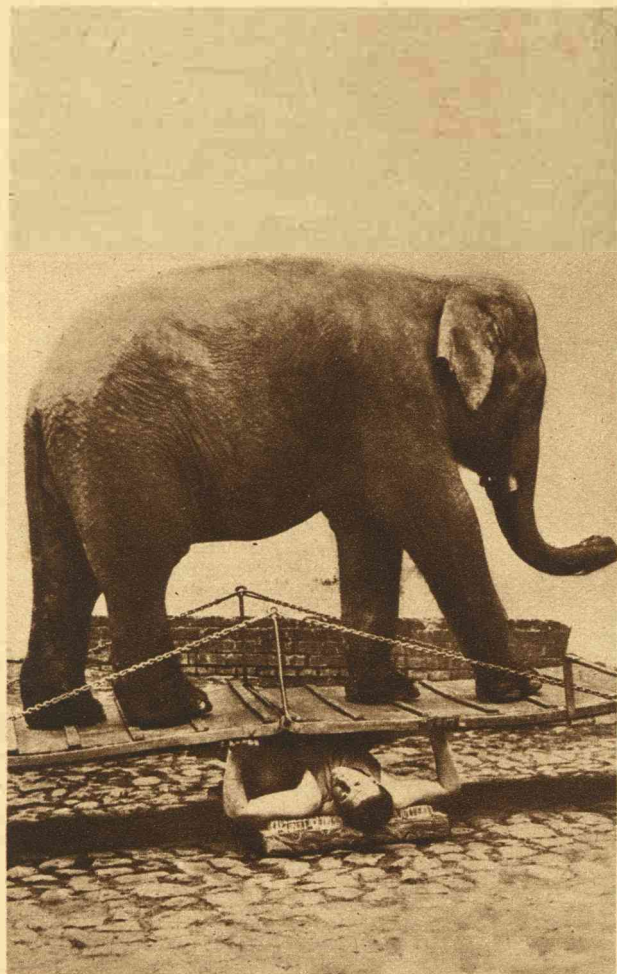
De krachttoeren op dit gebied vertoond door Indische goochelaars, fakirs en bij ons in Europa en Amerika door sommige kracht-mediums worden wel niet verklaard dóór, maar houden vaak verband met de ademhaling.

'n Proef op dit gebied kunt ge zelf nemen, hoe . . . dat

KRACHT

schreef indertijd de beroemde Dr. David Breuster in een zijner brieven aan Walter Scott:

Majoor H. heeft hier voor 't eerst in Engeland 'n eigenaardige proef herhaald, die hij te Venetië zag nemen door 'n Amerikaansch zee-officier. In elk gezelschap kan men deze proef opnieuw nemen met meer of minder succes. Een der zwaarste heeren van 't gezelschap gaat op twee stoelen liggen, zóó, dat z'n beenen op den eenen stoel rusten, z'n rug op den anderen. Vier andere heeren uit 't gezelschap plaatsen zich nu bij ieder been en bij elken schouder één. Wanneer ze nu pogen, hem die ligt op 't tillen, zoo hebben zij daartoe vrij veel kracht aan te wenden; zij tillen dan zogenaamd „dood“ gewicht. Heel anders wordt 't wanneer ze eerst 'n afspraakje maken. De man op de stoelen zal in z'n handen klappen, hij zelf haalt dan zoo diep mogelijk adem en de vier andere heeren doen insgelijks. Hebben allen de longen

„De man met de ijzeren borst“. — Een circus-athleet laat een volwassen olifant over zich heen loopen.

met groote voorhamers mocht smeden of ze boden weerstand aan 't trekken van 'n groot aantal personen, zelfs van twee paarden. Indertijd was op dit gebied 'n zekere Johan Karel von Eckenburg beroemd. Onder den naam van Simson gaf deze Hercules oogenschijnlijk staaltjes van buitengewone spierkracht. Daar hij 'n man was van middelmatige gestalte en normaal gespierd, trok dit de aandacht van eenige doktoren o.a. Dr. Desaguliers en Dr. Stuart. Dr. Breuster maakte er gewag van dat genoemde doktoren met eenige anderen 'n voorstelling van dezen „kracht“-mensch bijwoonden en zij, nadat zij terdege goed toegezien hadden, hoe de Simson werkte en met welke hulpmiddelen, bijkans alle krachttoeren eveneens konden verrichten.

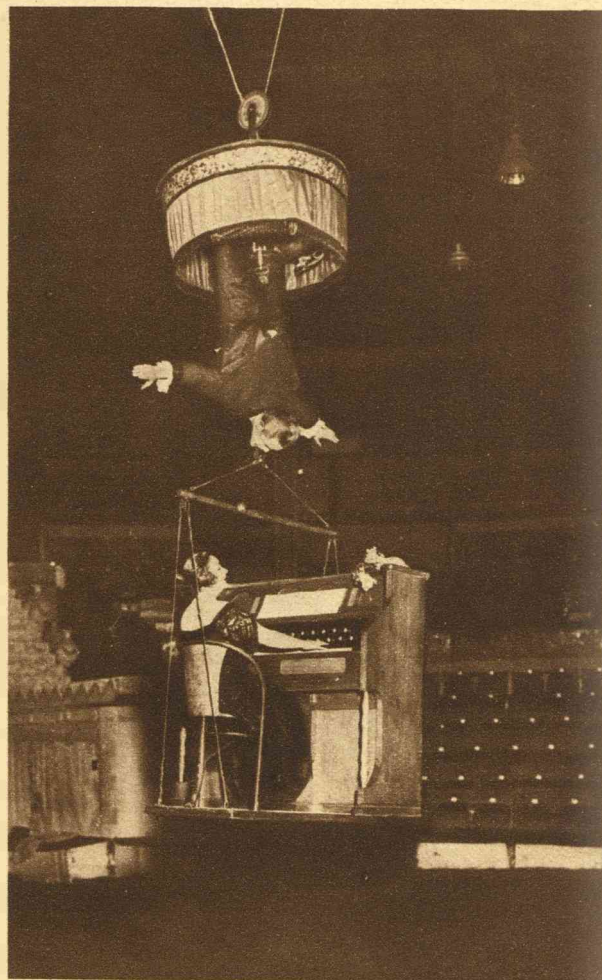

Links:

Het verbrijzelen van een steen op de borst van een „kracht“-mensch. (Naar een oude houtgravure).

Rechts:

Een sensationele krachttoer: Een atleet tilt met zijn voeten zeventien mannen op, die op een bank hebben plaats genomen.

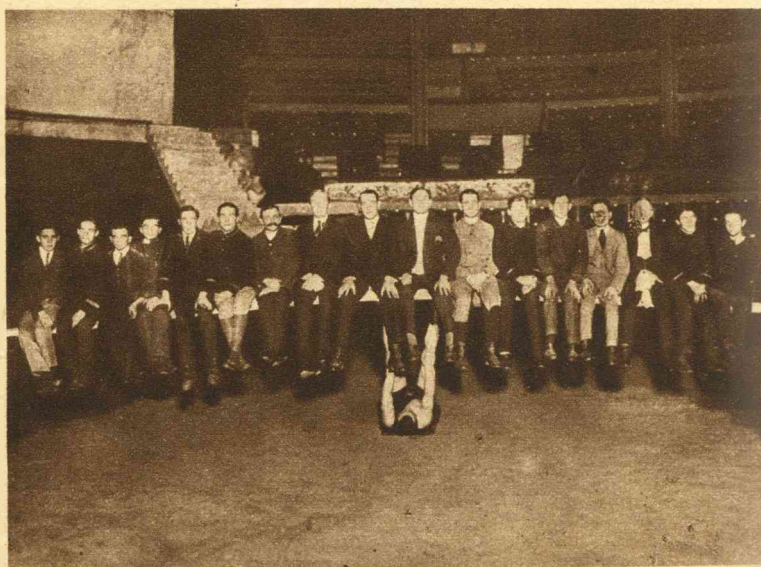
„Een orgel aan de tanden.“ — Een interessante krachttoer, voor eenigen tijd in Circus Busch te Berlijn vertoond.

zoo veel mogelijk gevuld, dan klapt de liggende persoon weer in de handen en tot verbazing van allen kost dan 't optillen niet de minste inspanning en lijkt 't lichaam zoo licht als 'n veertje.

Te Venetië slaagde de proef zoo volkomen dat 'n zwaar persoon door zes andere werd opgelicht en gedragen op de toppen der voorste vingers!

Zooals reeds opgemerkt werd deze proef nog niet verklaard. Dat dit fenomeen 'n feit is, kunt ge zelf constateeren als ge 'n proef wilt nemen.

Reeds in de middeleeuwen en de tijden der Heksenprocessen scheen men iets van 'n afname, onder zekere omstandigheden, van 't lichaamsgewicht af te weten. De

heksen werden onderworpen aan de waterproef of op de weegschaal gezet.

Bij de waterproef bracht de heks er nimmer 't leven af. Men knevelde haar en wierp ze in 't water: zónk ze dan was ze onschuldig maar moest dit natuurlijk met haar leven bekoopen, drééf ze aan de oppervlakte, dan was dit onnatuurlijk en 'n bewijs dat ze „heks” was en ging ze aan de brand-staak.

Ging de heks op de „schaal”, dan kwam zij op de eene schaal, op de andere werd 'n bijbel gelegd. Volgens Bodin was 'n iegelijk die lichter dan 'n bijbel woog 'n satanskind.

Nog thans in Kambodja past men de waterproef toe, maar blijkt de onschuld der vrouw doordat ze zinkt, zoo wordt ze uit 't water gehaald en is „vrij”, drijft ze echter dan wordt ze door „demonen” gedragen en gestraft volgens de wetten des lands. Meermalen schijnt bij vrouwen aan bovengenoemde proeven onderworpen, 't lichaamsgewicht dermate afgenomen, dat ze als 'n kurk op 't water drijven.

Wetenschappelijk constateerde 'n dergelijke afname van gewicht Dr. Kuner, Dr. Koreff, Dr. Despine e.a. bij hunne patiënten. Wanneer deze in somnabulistischen toestand verkeerden en in 't bad werden gebracht, dreven ze als „'n stuk hout”.

De „levitatie” van sommige personen die in „extase” of in „trance” verkeerden houdt mede, naar verondersteld wordt,

De drie dochters werden grooter.

Op een derde-rangs kostschool ontvingen zij het hoog-noodige onderricht; daarna kwamen zij naar huis en sidderden met hun moeder gemeenschappelijk voor hun tyrant.

De tijd snelde voort, en de drie meisjes veranderden langzamerhand in drie wonderlijke oude-jongevrouwen. Degenen, die ondanks Dirk Harmsen nog af en toe zijn huis bezochten, ontvluchtten het nu uit antipathie met de drie jongevrouwen.

Deze ergerden zich, met de boosheid van lage zielen, vooral aan de eenvoudige landlieden, die af en toe met hen praatten.

„Wat is dat boerenvolk toch ongemanierd!” klaagden zij eeuwig en altijd.

In den grond der zaak waren zij echter alleen maar boos, omdat deze hen in den jonkvrouwelijken staat lieten.

Moeder Harmsen was vaak treurig gestemd over het lot harer dochters.

„Zij trouwen nooit, nooit!”

„'t Kan me wat schelen!” bromde haar man. „Zij hebben tot aan haar dood te eten. Zij krijgen allemaal twee honderd morgen land. Hebben ze dan nog een vlegel tot man nodig?”

Harmsen was wel een van de slechtste echtgenooten, die ooit geboren was, maar desondanks schold hij toch immer en altijd op die slechte mannen.

echte vroolijk-verheugde meisjes. Zij sliepen bijna den ganschen nacht niet. Nog voor de zon aan den hemel stond, waren zij reeds op en pasten den ganschen dag hun japonnen en oefenden zich in 't dansen.

Het zou vandaag immers in de stad bal zijn!

Dirk Harmsen werd menschelijker. De naïeve vreugde van zijn dochters scheen wel indruk op hem te maken.

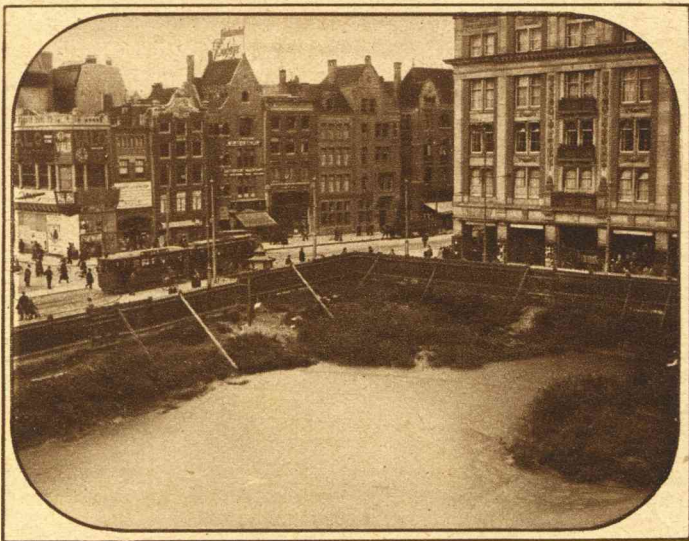
De stad was drie uur van Harmsen's woning verwijderd. De jongevrouwen moesten er dus per rijtuig heen gebracht worden. Reeds 's morgens werd het rijtuig schoongemaakt en werden er twee paarden uitgezocht. De oude Kees zou de dames wegbrengen. Kees was doof, had echter buitengewoon goede oogen en een zekere hand.

Het was een koude winterdag. Tegen den avond kwam er een felle Noordenwind opzetten. De sneeuw hing als een dichte sluier uit de lucht, toen de storm de millioenen vlokken op zijn vleugels nam.

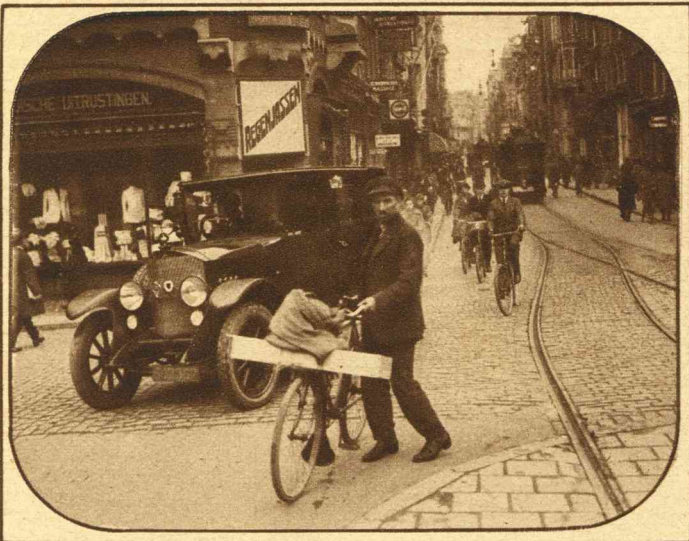
Maar dat kwam er niet op aan. Vrouw Harmsen en haar drie dochters wachtten reeds, op z'n zondags uitgedost en in warme mantels gehuld. Doove Kees, zijn vurige paarden nauwelijks in bedwang hebbend, was voorgereed. De wind joeg hem de sneeuw in 't gezicht, de paarden snoeven en stampden, en de goede oogen van den ouden man brandden.

De dames stonden, omgeven door de bewonderende dienstboden, aan de huisdeur, terwijl de knecht het portier

AMSTERDAM BOVENAL!

... Vóór 't paleis een reuzengat, ...

... Zeldzaam echt, mét doodsgevaar ...

*Panorama-lezers luistert,
En gebruikt uw rijp verstand,
Ga, als gij wilt profiteren
Toch niet naar het buitenland.
Want hetgeen u daar gaat zoeken,
Alles, wát 't ook moge zijn,
Vindt u in uw eigen hoofdstad.
Vast en zeker even fijn.*

*Moet u modderbaden nemen,
Op des medicus' advies,
Spaart u 'n dagenlange spoorreis,
Last en geld en tijdverlies.
Want in onze hoofdstad vindt ge
Vóór 't paleis een reuzengat,
Dat de Amstelstad benut straks
Als een prima modderbad!*

*Ga, vrind lezer, niet naar Frankrijk,
Om de slagvelden te zien,
Amsterdam heeft die attracties,
En in werking bovendien!
Auto's, tuffers, trams en fietsen
Brengen daar den wandelaar
Alle slagvelden-eroties
Zeldzaam echt, mét doodsgevaar ...*

*Gaat toch ook geen reisje maken
Naar den ouden Duitschen Rijn
Om uit 'n ouden sleur te zien naar
De ruïnes, die daar zijn;
Ziet bij ons den Postkantoor-bouw,
Ziet 't Atlanta-puin-terrein,
Heusch, die overtreffen verre
De ruïnes langs den Rijn!*

*'k Zou nog lang zoo kunnen doorgaan,
Maar helaas, de plaats mankeert,
Toch hebt u wel kunnen merken,
Hoe de Hoofdstad concurreert.
Daarom, Panorama-vrinden,
Volgt u steeds mijn wijzen raad:
Steunt ook in dit opzicht allen
Toch het Hollandsch fabrikaat!!*

J. Cats Jr.

... Ziet bij ons den Postkantoor-bouw ...

... Ziet 't Atlanta-puin-terrein ...

met deze afname van gewicht verband. Bij „levitatie” verlaat 't lichaam den bodem om meer of minder hoog op te zweven, nu eens krijgen getuigen eener (trouwens hoogst zeldzame) levitatie den indruk dat 't lichaam als „lichter dan de lucht” opstijgt, dan weer als werd 't als door 'n elektrische kracht van de aarde gestooten.

Proeven door normale menschen genomen, zooals door Dr. Breuster zullen wellicht mettertijd op deze „boven”-menschenlijke kracht 'n klaarder licht werpen.

W. Pottum.

HET BAL IN DE STAD

Dirk Harmsen is een onuitstaanbaar, twistziek mensch. Iedereen tracht hem te ontwijken, en zijnerzijds zoekt hij ook met niemand conversatie. Met zijn vrouw en drie dochters woont hij in Heeze. Maar niet in het dorpje zelf, doch op een goed half uur er van verwijderd, aan een eenzamen landweg.

Harmsen's vrouw werd ouder en verwelkte in het eenvoudige, met stroo bedekte huisje, zonder een ander leed te kennen dan het eeuwige gezeur van haar man en zonder een andere vreugde dan dat hij niet altijd thuis was.

„In de stad is er de volgende week bal!” waagde vrouw Harmsen op te merken.

„Mij goed! Wat zou dat?”

„Zouden die arme meisjes er nu ook niet eens heen kunnen gaan?”

Harmsen was in een goede stemming, want hij antwoordde: „Vooruit maar voor mijn part!”

De drie jongevrouwen fleurden zichtbaar op toen zij deze vreugdevolle tijding vernamen.

Het zou bal zijn in de stad!

Wij gaan naar 't bal in de stad!

Uit ouderwetsche kabinetten werden ouderwetsche japonnen, strikken, linten en schoenen gehaald.

Vrouw Harmsen, de drie dochters en een oude naaister werkten dag en nacht!

Het zou bal zijn in de stad!

Dirk Harmsen sloeg al die voorbereidingen met gelatenheid gade, en de drie dochters werden in deze dagen bijna een toonbeeld van levenslust en beminnelijkheid. De knechts en meiden, die zij anders afsnauwden, werden nu in dolle uitgelatenheid om het middel gevat om een dansje te maken. Zóó walste men, en zóó was de polka en zóó de mazurka!

En wie wist zich nog de figuren der Française te herinneren? Op kostschool hadden zij die indertijd immers geleerd?

En in de stad zou het toch bal zijn?

Eindelijk was de lang-verbeide dag daar! De drie oude jongevrouwen waren nu geen oude vrijsters meer, maar

opende en ijverig deken en voetzakken goed legde.

Doove Kees meende, juist toen een windvlaag hem bijna verblindde, een geluid te hooren. Hij keek om. Werkelijk, de deur was dicht! Goddank! Nou kon hij eindelijk tenminste wegrijden. „Vort!”

Het reeds ongeduldige tweespan vloog er van door en reed als de wind den besneeuwden landweg af, de stad, waar het bal zou zijn, tegemoet!

Velden, bosschen en dorpen bleven achter, en de koetsiersziel van dooven Kees beefde van vreugde, toen hij met luid geknal van zijn zweep de wintersche lucht doorsneed.

„Daar ligt de stad!” bromde hij na ongeveer drie kwartier, toen van uit de verte verlichte ramen opdoemden. Voort! ging het de verlichte plek tegemoet!

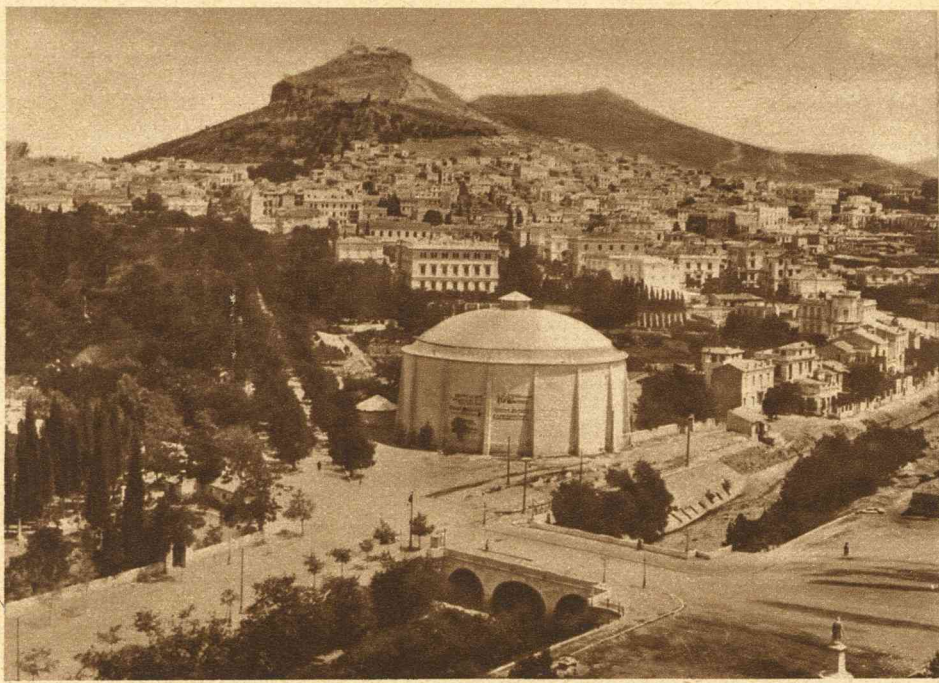
In de stad zou het bal zijn, en daarom was het druk in de straten van het kleine stadje, toen het zware rijtuig hortend en stootend over de keien reed.

Daar, aan het plein, lag het café, waarin het bal plaats had. Het rijtuig zwenkte op meesterlijke wijze door de poort, en het luide geraas lokte een schaar bal-commissarissen in de vestibule.

Galant openden zij het portier.

„Dames!...” groette een hunner in de donkere ruimte van het rijtuig.

Geen antwoord... Een der heeren stak een lucifer aan en verlichte daarmede het inwendige van den wagen... Algemeene verbazing... het rijtuig was leeg.

Griekenland en de Conferentie te Moedania.

Het bericht van de op de Conferentie te Moedania getroffen overeenkomst, waarbij bepaald werd dat Thracië door Griekenland aan Turkije moest worden afgestaan, is in Athene met gelatenheid als een onvermijdelijk kwaad ontvangen. Hoewel de toestand kalm is, werd toch besloten de staat van beleg af te kondigen. In verband hiermede brengen wij op deze pagina een viertal fraaie foto's van de Grieksche hoofdstad. Hierboven, links: gezicht op Athene. Op den achtergrond (het hoogste punt) de Akropolis, waarin nog de bouwvallen van het Parthenon staan. Rechts: Een gedeelte van den Koninklijken Tuin.

Het Concordia-Paleis te Athene.

Leeg! Geen mensch erin, alleen maar dekens en voeten zakken. Van de dames Harmsen geen spoor!
„Je hebt ze onderweg verloren!”
Doove Kees keek verward over zijn schouders en krabde zich achter zijn moeilijk-hoorende ooren.
„Dat zal dan wel zoo zijn!”
De commissarissen sloten lachend het portier, en dit geluid drong als een verwijderd kanonschot in Kees' doove ooren, en weer riep hij: „Vort!”
Het rijtuig verdween ratelend en hossend zooals het gekomen was.

Onderweg dacht de oude man over het geval na en bromde:
„Ik heb ze zeker gelaten, waar ze waren!”
Vrouw Harmsen en haar dochters hadden al lang hun mooie japonnen uitgetrokken en zich in slaap geweend. Harmsen zou dooven Kees den volgenden dag alle ribben breken. Maar wat hielp dat?

Hij kon bovendien hetgeen gebeurd was niet eens helpen. Toen de storm het portier dichtwierp, had hij heilig geloofd, dat de dames waren ingestapt, en dat de klap beteekende: rijd maar weg! Dat hij de vertwijfelde uitroepen, waardoor men hem had willen terugroepen, niet hoorde, behoeft niet te verwonderen. Hij was immers doof, en het was al welletjes, dat hij in dien storm het geluid van het dichtslaande portier hoorde.

Toen de koets weer thuis was en de paarden afgewreven werden, was het in de stad balge weest!
J. S.

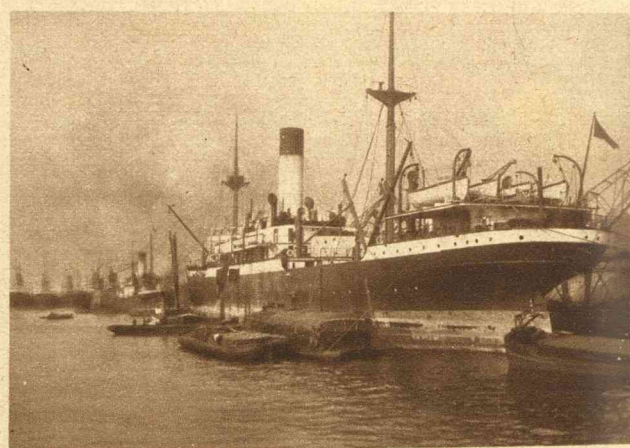
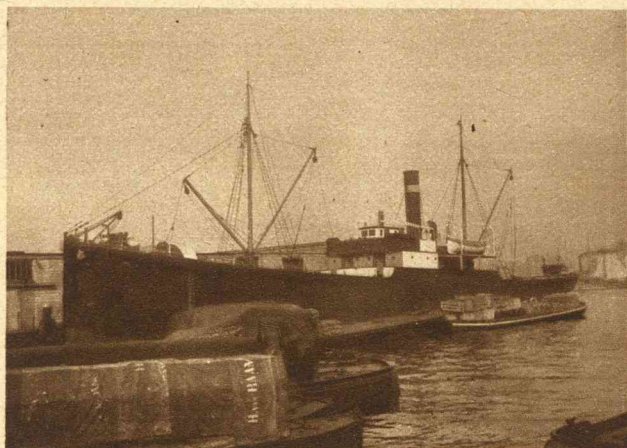
De Stadsschouwburg te Athene.

Huldiging van Dr. A. H. de Hartog.

Uitgesteld tot na den vacantie-tijd had de vorige week de huldiging plaats van Dr. A. H. de Hartog, Stichter en Voorzitter van den „Bond van Vereenigingen: „De Middaghoogte”. De beide aaneengrenzende zalen van het gebouw „Bellevue” aan de Leidsche Kade te Amsterdam waren geheel gevuld met pl.m. 1200 genodigden. De uitnemende organisatie en regeling berustte bij den Vice-Voorzitter van „De Middaghoogte”, den Heer Jac. Rustige, die de openingsrede uitsprak en daarin tevens een historisch overzicht gaf van den Bond die 12½ jaar bestaat. Na hem volgden een rij van redenaars die allen behoefte gevoelden Dr. de Hartog als stichter en geniaal pleitbezorger van het beginsel der „Middaghoogte” te complimenteeren. Zoo voerden het woord: Dr. G. A. van den Bergh van Eysinga, Prof. Dr. J. A. Cramer, Dr. Ariens Kappers, Opperrabbijn Justus Tal, Ds. H. P. Stegenga, Ds. J. B. Netelenbos, Ds. Nauta, Legerpredikant te Leiden, Ds. Chr. Hunnigher, Ds. H. Westra, Ds. H. Makkink, en anderen. Brieven van gelukwensch van buitenlandsche geleerden waren ingekomen en o. a. een hartelijk gesteld telegram van den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Dr. de Visser, alsmede een sympathiek schrijven van Dr. Gerard Brom. Met een gevoelvollen en hartelijke toespraak dankte Dr. A. H. de Hartog voor de betoonde sympathie en belangstelling. — Op de foto zittend in 't midden op de 1e rij Dr. de Hartog met echtgenoot en zoon. Naast Dr. de Hartog zit Ds. J. B. Netelenbos en tusschen beide Heeren staande, de Heer Jac. Rustige.

VAN HEINDE EN VERRE

De staking in de Amsterdamsche haven.

Wederom hebben de haven-arbeiders te Amsterdam, die ingeschreven zijn bij de Havenarbeidersreserve, het werk neergelegd. Het gevolg daarvan is, dat de politie opnieuw het gehele havengebied heeft moeten afsluiten en dat daar weer sinds eenige dagen het anders zoo levendige verkeer heeft plaats gemaakt voor de stilte als van een kerkhof. — Onze foto's geven hierboven, links: De geladen schepen liggen te wachten tot het werk weer hervat zal worden. Midden: Een trieste verlatenheid heerscht aan de door de politie bewaakte havens. Rechts: Een z.g. „Blauwpijper", die door eigen volk gelost wordt.

De staking in de Amsterdamsche haven.

Links: Het deutsche s.s. „Cassel", dat ook door eigen matrozen gelost wordt. Midden: Groepje stakende haven-arbeiders voor „Bellevue", waar vergaderd werd. Rechts: Na afloop der vergadering in „Bellevue".

R. K. Mariniers Tehuis te Rotterdam,

staande aan den Goudschenrijweg, dat eenigen tijd geleden feestelijk geopend werd.

Anti-revolutionnaire Partijdag te Leliden

op 11 dezer gehouden. — Onze foto geeft een groep van het bestuur. In het midden der voorste rij oud-minister van Financiën Mr. S. de Vries Czn., die sprak over: „Dreigend financieel gevaar".

Het Caland-Monument

te Rotterdam, in welks fundamenteen cementen bassin scheuringen ontstaan zijn, waarschijnlijk ten gevolge van de trillingen die het vrachtverkeer veroorzaakt. Het monument helt reeds geruimen tijd bedenkelijk naar de zuidzijde over.

Barthou,

tot heden minister van justitie in het fransche-kabinet, is benoemd tot voorzitter van de commissie van herstel.

Het proces tegen de moordenaars van Rathenau.

De beide hoofdgetuigen in het proces: Zuster Helene Kaiser, in wier armen indertijd minister Rathenau overleed en Josef Prozeller, de chauffeur van Rathenau, die ook op den morgen van den aanslag 's ministers auto reed.

De rijkste vrouw van Oostenrijk,

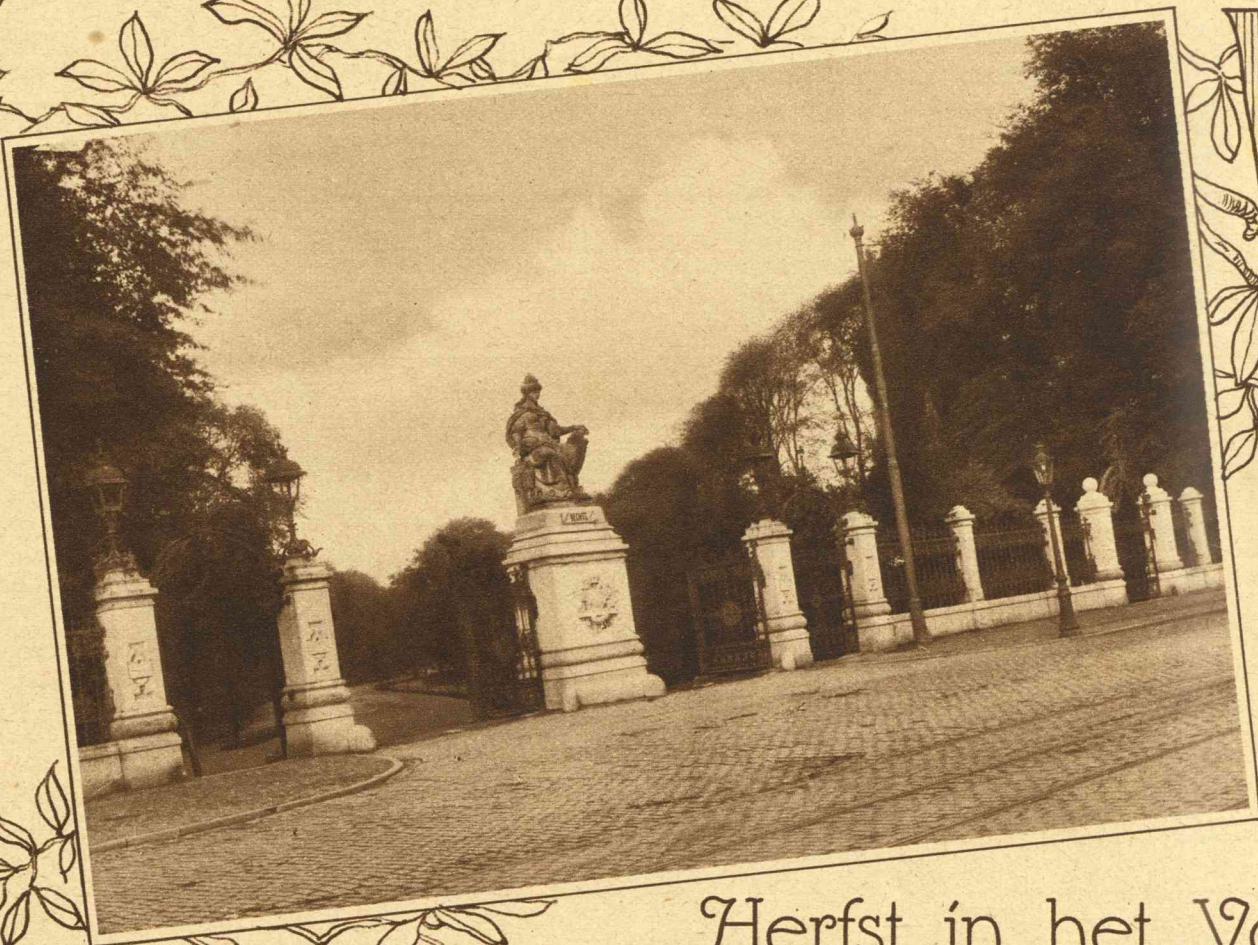
de operazangeres Maria Jeritra, die voor iederen avond dat zij in de Weener Opera optreedt, tweehonderd miljoen kronen onvangt.

DE KLUIZENAAR VAN „DAISY”

Hij had twee titels voor zijn naam, en een breed, intelligent voorhoofd; en oogen, die mooi zouden geweest zijn, als zij niet gewoonlijk vermoeid keken. Hij liep altijd gebogen, en hij was zeven en dertig jaar en zijn naam was Prof. Dr. Theo Munk. Zijn zomerhuisje stond, met nog vijf andere, ver van den boulevard verwijderd, maar dicht genoeg erbij voor het schuim om het raam van zijn studeerkamer bij stormachtig weer te bespatten.

Het huisje zelf had vier kamers — een studeerkamer, twee slaapkamers en een keuken. De vrouw, die iederen morgen kwam om den boel in orde te maken, mopperde, dat één kamer genoeg geweest was, en dat hij voor niets dan zijn boeken leefde. Misschien had zij gelijk: het leven is kort, en in ieder geval, niet lang genoeg voor een man om geheel en al verdiept te zijn in den oorsprong van het atoom en de bewoners van een waterdruppel. Hij was in Zeewijk gaan wonen op een tijd, dat de uitgaande wereld er nog maar schaars vertegenwoordigd was; maar de auto's en trams hadden dit allemaal veranderd. Prof. Munk bemoeide zich echter met niemand van het dorp. Hij dankte den Hemel voor de twee groote steeneiken die het raam van zijn studeerkamer aan nieuwsgierige blikken onttrokken.

Herfst in het Vondelpark

Op deze pagina's vinden onze lezeressen en lezers een aantal fraaie opnamen, die een indruk geven van de grootsche pracht, welke het Vondelpark ten toon spreidt, nu de herfst daar is en de boomen met hun bont-geschakeerden bladerentooi stil en gelaten den winter, die voor hen den dood beteekent, afwachten.... De foto's, die op zichzelf een

Zij sprak in een zenuwachtige zelfverdediging.

„U moet weten, dat Dick hier is komen wonen; hij schreef mij — ik woon in Amsterdam — om eens te komen kijken hoe hij er bij zat. Ik schreef hem terug, dat ik morgen zou komen. Maar ik kreeg spoediger verlof dan ik dacht en kwam vanavond al. Ik wou hem verrassen.”

„Daarin zult U waarschijnlijk wel slagen!” zei hij. Hij tilde het gordijn op en keek naar buiten. „Maar afgescheiden van het feit dat de maan niet schijnt, is een wandeling langs het strand, in zoo'n weer en op dezen tijd toch gevaarlijk. U zult dus moeten toestaan, dat ik U vergezel.”

Zij bloosde, en schudde haar hoofd.

„Er zit niets anders op. Uw bagage is zeker nog aan het station, denk ik?”

„Ja! Ik had een paraplu bij mij, maar die is stuk geslagen.” Terwijl zij sprak, zette zij haar hoed op. Hij zag, dat de kleur uit haar gezicht verdwenen was. Zij zag bleek en huiverde. „Heeft u honger?”

„Vreeselijk!” stemde zij toe.

„Ga dan weer zitten. Ik zal een kop koffie zetten.”

Zij ging weer zitten — viel in haar stoel neer, zou juist zijn. Hij ging naar de keuken en keerde terug met een blad beladen met kopjes en schoteltjes, melk, suiker en boter en een blik met beschuit. Daarna haalde hij de koffie.

Samen gebruikten zij den eenvoudigen maaltijd. Het sloeg half negen toen zij een en ander weer op het blad zette en met verlegen nieuwsgierigheid naar hem opkeek. De professor stond op en ging naar de gang. Er lag een stapel werk op hem

te wachten, maar deze avond was toch verloren. En hij moest de zaken nemen zooals zij waren.

Hij keerde terug met een oude regenjas.

„U moet die maar aantrekken,” zei hij. „Een paraplu zou nutteloos zijn!”

Gewillig trok zij het kleedingstuk aan, dat bijna tot op den grond reikte.

Munk zette de lamp weer in de gang, trok zelf ook zijn jas aan en leidde het meisje den donkeren avond in.

„Neem mijn arm maar,” zei hij, toen de wind hen fel in 't gelaat blies.

Zij nam zijn arm. Tezamen zochten zij hun weg door den regen en den storm. De duisternis zelf scheen tastbaar, en behalve de witte schuimkoppen der golven was er niets te zien.

„Hier moet ik afscheid nemen!” zei zij, toen zij de plaats bereikt hadden waar de boulevard ophield. Zij stak haar hand uit, maar de professor schudde zijn hoofd.

„Ik ga met u mee, tot aan het huis!”

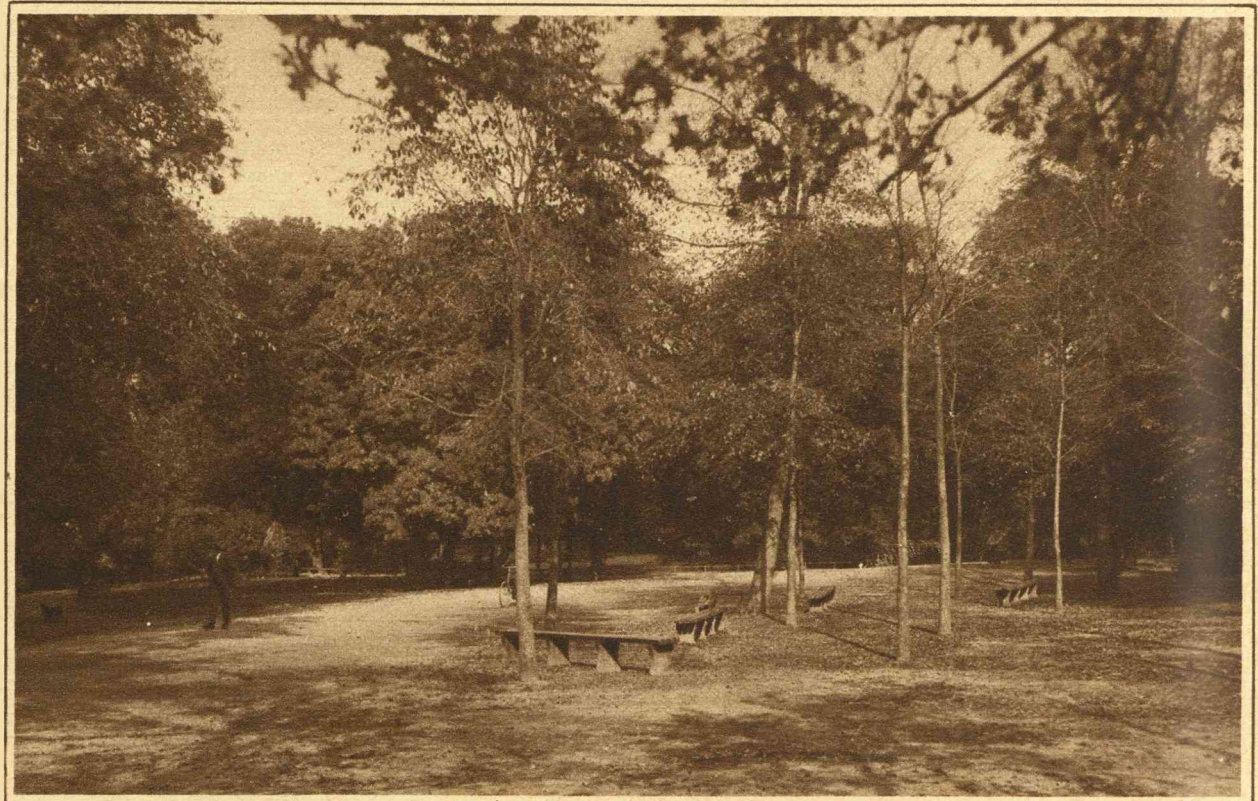
Zij protesteerde; maar vergeefs. Ten slotte kwamen zij, waar het licht van een lantaarn op een ijzeren hek scheen. Daarachter lag een huisje.

„Hier is het huis!” zei hij.

Een bordje hing aan het hek. „Te huur”, las zij.

Verrast wendde zij zich tot hem.

„Er . . . er woont niemand,” zei ze; naar adem happend. „Zou ik dan verkeerd gelezen hebben? En de brief van mijn broer zit in mijn koffer, die nog aan 't station staat!”

Op een avond, dat het sterk woei en het motregende, zette de professor zijn pet op, trok zijn regenjas aan en verliet zijn huisje. Hij had behoefte aan beweging en frissche lucht en ook aan tabak. Nadat hij zich het laatste in het dorp had aangeschaft, liet hij de huizen en menschen achter zich en sloeg den weg naar de zee in. Terwijl hij langs het strand te dwalen liep, werd hij plotseling door twijfel aangegrepen: had hij zijn voordeur wel goed gesloten? Hij keerde op zijn schreden terug. Toen hij bij zijn villa'tje was, merkte hij, dat de deur toch goed gesloten was geweest. Hij haalde den sleutel uit zijn zak, nam de lamp uit de hall mee en ging zijn studeerkamer binnen. En op dat oogenblik werd hij een geur van seringen gewaar. Er moest dus al iemand in de kamer zijn! En inderdaad — in den gemakkelijken stoel aan den linkerkant van den haard zat een meisje. Zij was donker en heel slank — bijna een kind nog. Haar grijze suède schoenen en imitatie-zijden kousen waren bespat met schuim en zand. Zij had haar hoed afgezet en hem achter aan haar stoel gehangen.

De professor, haar belichtend met de lamp, staarde het meisje verbaasd aan. Zij geeuwde, rekte zich als een poes uit, en opende haar oogen.

„Oh — !” — Het leek meer op een zucht dan op een woord.

Munk zette de lamp op zijn bureau.

„Mag ik de reden van dit bezoek ook weten?”

„Waar is — waar is Dick?”

„Dick?”

„Mijn broer, Dick Zwart. Is dit dan niet het huis, dat hij gehuurd heeft?”

„Het spijt mij,” zeide de professor, met duidelijk merkbare onoprechtheid, „maar het is niet zoo.”

„Hij schreef mij, dat hij „Mary” gehuurd had.”

„Dit is „Daisy”. Ik geloof dat er een eind verderop een huis staat dat „Mary” heet.”

Zij stond op. Juist in het onzekere licht van de lamp zag zij er bekoorlijk uit. Grimmig zei hij tegen zichzelf, dat zij dit wel wist — er klaarblijkelijk gebruik van wilde maken.

„Dan moet ik gaan. De deur stond open en ik liep naar binnen. U moet wel slecht van mij gedacht hebben!”

„Men kan zijn meening altijd herzien!”

„In ieder geval — het zal niet meer gebeuren.”

Vondelpark te Amsterdam

plaats in ons blad reeds ten volle verdienen, zijn van des te meer belang, nu het Vondelpark, dat zoo juist gekarakteriseerd wordt als „de longen van Amsterdam”, in nood verkeert en het Bestuur alléén dan niet genoodzaakt zal zijn tot sluiting over te gaan, als het op meer financieelen steun van particulieren dan tot heden toe rekenen mag.

Toen bemerkte professor Munk, dat hij slechts een speelbal in de handen van het noodlot was. Hij kon dat meisje toch niet aan haar lot overlaten? Een hotel, waar zij logeeren kon, was er in het dorp niet. Er zat dus niets anders op, dan dat zij samen weer terug naar zijn villa'tje gingen. Hij voerde haar weer naar den boulevard. Zij scheen doodelijk vermoeid. Steeds zwaarder leunde zij op zijn arm en de laatste honderd meter droeg hij haar bijna. Toen zij weer op zijn studeerkamer waren, viel zij zwaar neer in den grooten armstoel. Ze glimlachte flauw.

„Er zal niets anders opzitten, dan dat u den nacht hier doorbrengt!” zei hij effen.

„U is erg vriendelijk . . .”

„U moet het u maar zoo makkelijk mogelijk maken, in de eenige slaapkamer, die ik te uwer beschikking kan stellen!” zei hij. „Ik moet naar het strand —”

„Naar het strand?!”

„Ja! Dit is net een geschikte nacht om waarnemingen te doen voor het . . . eh . . . het Meteorologisch Instituut.”

Nadat hij haar de slaapkamer gewezen had, wenschte hij haar vormelijk goeden nacht en verliet het huis. De maan scheen zoo nu en dan door de zware wolkenmassa's en bij haar spaarzaam licht zocht hij zijn weg naar een groen geschilderden lighal, tegenover zijn huis. In een hoek ervan ging hij zitten, trok zijn jas dicht over zich heen, en trachtte te slapen. Maar dat was niet gemakkelijk. Als hij even indommelde spookten droomgestalten in zijn hersens rond en hij ontwaakte, koud en verstijfd, toen de eerste schemering

over de zee viel. Hij moest eenige oogenblikken nadenken, eer hij zich herinnerde, wat hem hier gebracht had.

Hij keek naar zijn villa'tje. Alles was nog in orde. Een flinke wandeling verwarmde hem en het was bijna acht uur toen hij thuiskwam. Hij keek door het raam, en zag, tegen den briefweger op zijn bureau, een briefje staan aan hemzelf geadresseerd. Hij opende de deur, ging de kamer binnen en scheurde de enveloppe open. Zij bevatte twee bladzijden briefpapier, klaarblijkelijk uit zijn eigen cassette genomen.

„Ik kan u eigenlijk niet genoeg voor uw vriendelijkheid bedanken,” begon de brief, „vooral daar ik zelf een onbeschaamde indringster ben. Mijn naam is niet Zwart, maar Marie Westen, en ik ben de nieuwe pianiste van het Floratheater. Nelly Blij, die aan de kassa zit, is mijn beste vriendin, en wij hoorden over u van de zuster van uw huisbewaarster, en wij noemden u: „de kluizenaar van Daisy”. Wij vroegen ons af, wat u doen zoudt als u op een avond een meisje op u vond zitten wachten als u van uw wandeling thuiskwam, en Nelly beloofde me 'n gele jumper als ik bij u binnen durfde gaan. Natuurlijk heb ik 't gedaan. U was uitgegaan en had de voordeur open gelaten. Toen ik niemand hoorde, ben ik naar binnen gegaan. Ik was zoo vreesselijk moe van den regen en den wind, dat ik in slaap viel. Nelly zou op mij gewacht hebben, maar ik denk, dat het weer te slecht was en dat zij naar huis is gegaan.”

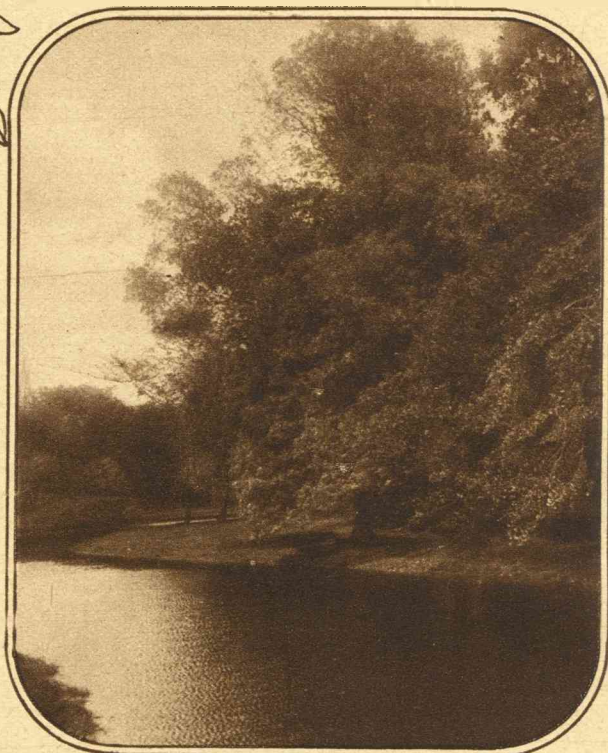
„U kwam plotseling thuis, en ik had juist een verhaal verzonden om mijn aanwezigheid te verklaren. (Maar 't gedeelte omtrent mijn honger was werkelijk waar, en uw koffie is de

beste die ik ooit proefde). Ik had nooit gedacht dat u er op gestaan zou hebben met mij mee te gaan. Het was vreesselijk, want ik wist niet waar ik heen moest gaan. Ik kon u toch niet zeggen, dat ik naar de stad moest? Het is nu al bijna dag; en ik dank u voor alles wat u voor mij deed. Vaarwel! als ik alles had geweten, had ik het niet gedaan. Denkt u, dat u mij ooit vergeven kunt?”

Hij las den brief tweemaal. Zijn oogen bleven rusten op den stoel, waarin zij gezeten had . . . Hij ging naar de slaapkamer . . . Het bed stond onaangeroerd, maar er hing nog een geur van sering, en voor het bed lag een klein reukfleschje met een zilver stopje. Hij liet het in zijn zak glijden, om het aan haar terug te sturen. Hij ging terug naar zijn studeerkamer, ging voor zijn bureau zitten en staarde verstrooid door het raam. Hij zat daar nog, toen zijn huisbewaarster binnenkwam om het-ontbijt gereed te zetten.

Hij bracht een triestigen morgen door. De eene helft van zijn hersens was bezig met het schrijven van een studie over atomen en de andere helft dacht aan een donker, slank meisje, dat een geur van sering in zijn huis had gebracht.

Hij schreef verscheidene pagina's vol en verscheurde ze dan weer, om ten slotte tot de conclusie te komen, dat een lange wandeling hem goed zou doen. Maar toen hij een eind geloopt had, bemerkte hij, dat-je zonder het te weten naar het station was gewandeld . . . Hij nam de eerstvolgende tram naar de stad en ging regelrecht naar het Flora-theater. Het speelde op dit uur, en Prof. Munk betaalde een guident vijftig voor een rood-pluchen stoel, eenige meters van af het tooneel. Van waar hij zat, kon hij haar gemakkelijk zien. Zij zag er bleek en vermoeid uit. Het moest ook niet meevallen voor een meisje, iederen avond weeraan in zoo'n theater te spelen, bedacht hij.

Plotseling zag zij hem ook; het was onvermijdelijk geweest. Een diepe kleur overtrok haar gelaat. Zij maakte een fout: midden in een step, deed een poging om zich te herstellen, faalde en hield op met spelen. Een dikke man, in avondtoilet, liep naar de piano en voer tegen haar uit. Toen vroeg hij iets aan een oudere dame, die de plaats van Marie innam. Het meisje sloop stilletjes weg. Prof. Munk verliet zijn plaats eveneens en ging naar de artistenkamer. De suppoost was er niet, zoodat niemand getuige van zijn ontmoeting met haar was.

„Ga mee naar buiten,” zei Prof. Munk tegen het meisje. „Ik — ik wou u even spreken.”

Gelaten, zonder iets te vragen, volgde zij hem naar een lunchroom, waarheen hij haar zwijgend gebracht had. Een kellnerin verscheen, en hij bestelde thee met gebakjes.

„U — u heeft gezien wat er gebeurd is?”

„Ja. Maar ik begreep het niet!”

„Begreep u het niet?” Zij lachte opgewonden en nerveus.

„Ik ben weggestuurd, met een week salaris.”

„Dat spijt mij! (Speet het hem werkelijk?). „Ik kwam u dit terugbrengen.” Hij legde het odeurfleschje op de tafel.

Er schoten tranen in haar oogen en haastig zocht zij in haar taschje naar een zakdoek.

„U kwam in mijn huis gisterenavond,” ging professor Munk voort, „en sinds dien tijd . . . ben ik in de war. Voor dien tijd heb ik zelfs nooit aan een vrouw gedacht. Ik ben dwaas genoeg geweest om te meenen, dat liefde op het eerste gezicht maar een bedenkfel was van romanschrijvers. Thans — weet u wel, dat ik niet werken kan, dat ik niet kan denken, niet slapen — dat u mij achtervolgt? Volg mij, en wees niet bezorgd!”

„Bent u zeker van uzelf?” mompelde zij, en aan haar woorden leek 't alsof haar hart ophield te slaan. „U weet niets van mij: als u mij kent, zult u mij misschien haten. Maar . . . maar ik liet het odeur-fleschje opzettelijk achter . . . omdat ik u nog eens weer zien wilde.”

Het zakdoekje was nu werkelijk nodig, en de professor had een waas voor zijn oogen. Toen, op gevaar af den pot met thee om te gooien, boog hij zich voorover en gaf haar over de tafel heen een kus op haar lippen . . .

SIRJA

ROMAN UIT DE ZESDE EEUW VOOR
CHRISTUS

DOOR D. MASDORP

16)

Bardja vertrok naar Ecbátana en Suza, met de opdracht, deze maatregelen ten strengste te doen uitvoeren en 's konings bevelen te doen gehoorzamen. Een aantal van Zarathushtra's beste leerlingen vergezelde hem. Darja ging dus ijverig voort, de bouwmeesters te steunen in hun grootsch werk.

Na lange maanden van arbeid, was het reusachtig platform gereed voor het grootste paleis, dat ooit door den aardbodem was gedragen. ¹⁾

Aan vier zijden kon dit terras bestegen worden langs trappen van harden en blinkenden steen, waartegen een geheel leger, in slagorde geschaard, in frontlinie zou kunnen opstijgen, met ruitelij en al.

Op zijne oppervlakte was plaats genoeg, om een stad te bouwen en de hoogte was vijfmaal groter, dan ooit bij eenig paleis gebruikelijk was. Het aantal treden der trappen was dus aanzienlijk; zij waren van een harde en gladde steensoort gebouwd en de vloer bestond uit steenblokken van eene grootte, alsof ze door cyclopen daar geplaatst en aangevoegd waren.

Toen dit terras geheel gereed was, plaatste Boenjah daar, waar de hoofdingang zou verrijzen, met inspanning der krachten van honderden armen, twee liggende gevleugelde stieren van harden en blinkenden grijzen steen, met menschelijke aangezichten, met gevlochten baard en haren en den driedeeligen myter op het hoofd, zooals hij die te Babylon gezien had.

Zij waren van denzelfden door de eeuwen onverslijtbaren steen, waarop regen en zonnewarmte geen invloed hadden en nog reusachtiger dan de Babylonische; ware zinnebeelden van macht en kracht. Recht tegenover den rotstoren van Ahriman verhief zich dit bouwwerk, als wilde de bouwmeester te kennen geven: Ziehier, aan uw wenk is gevolg gegeven.

Dit kolossale werk was nog niet geheel voltooid, toen groote veranderingen te Persépolis plaats grepen.

Bardja was teruggekomen, voor een tijd, en sprak veel met zijnen vader, die somber begon te worden, daar hij zich eenzaam gevoelde. Marna, die voortdurend stiller en droeviger werd, en zichtbaar wegwijnde, ofschoon hare toewijding aan Artystona niet vermindert was, begon neiging te vertoonen, zich af te zonderen, zoo dikwijls zij daartoe de gelegenheid vond.

Soms dwaalde zij in de schemering rond, of zat neder aan een bron, als een beeld van stille wanhoop, met groot gevaar, om vroeg of laat de prooi der panthers te worden.

Doch steeds was zij nog bijtijds teruggekeerd. Men liet haar dus vrij begaan. Op een avond richtte zij hare schreden, tegen hare gewoonte, naar de plaats, waar de reusachtige grondslag van het paleis in het stille maanlicht blonk en schitterde.

Zij zette zich een oogenblik op de trappen neder, om te rusten.

Daar zag zij op tamelijken afstand Prins Bardja naderen, die op één been hinkende en telkens-rustende naar haar toekwam.

Marna, verlegen, aarzelde, wat zij doen zou; toen zij opstond en wilde vluchten, beschroomd voor eene ontmoeting op dat uur, hoorde zij Bardja met zwakke stem roepen: „Ach, vlucht niet, goede Marna, wees niet bevreesd, ik heb uw hulp nodig.”

Verschrikt bleef zij staan en snelde, na ééne seconde nadenken, den Prins te gemoet; zij kwam juist bijtijds, om hem voor vallen te behoeden; de krachten begaven hem en hulpeloos zou hij tegen den harden steen zijn gevallen, indien Marna hem niet met hare zwakke krachten had ondersteund en voorzichtig neergevlijd.

Hij kreunde een poos van pijn en toen hij zich genoegzaam hersteld had, na zijne angstige poging, om Marna, de eenige hulp, die hij kon verwachten, in te halen, vroeg het meisje bezorgd:

„Wat deert u, Prins; en wat kan ik voor u doen? Zeg het mij, ik ben zoo onbeholpen in die dingen!”

„Ik was bezig,” vertelde Bardja, „om te paard die trappen te beklimmen, toen het dier, schrikkend voor een vampyr, steigerde, op de gladde steenen uitgleed en mij afwierp. Daarop gleed het naar beneden, sprong op en rende weg. Ik had geene kracht, de teugels vast te houden, want een vreeselijke pijn in den linkervoet

belette mij op te staan; ik geloof, dat de enkel gebroken is.”

„En toch beproefdet gij te loopen en mij in te halen?” zeide Marna medelijdend. „Wat zullen wij doen, om u thuis te brengen; ik ben radeloos. Uw paard is weg en om u te dragen, zijt gij te zwaar. Maar gaarne zal ik het onmogelijke beproeven.”

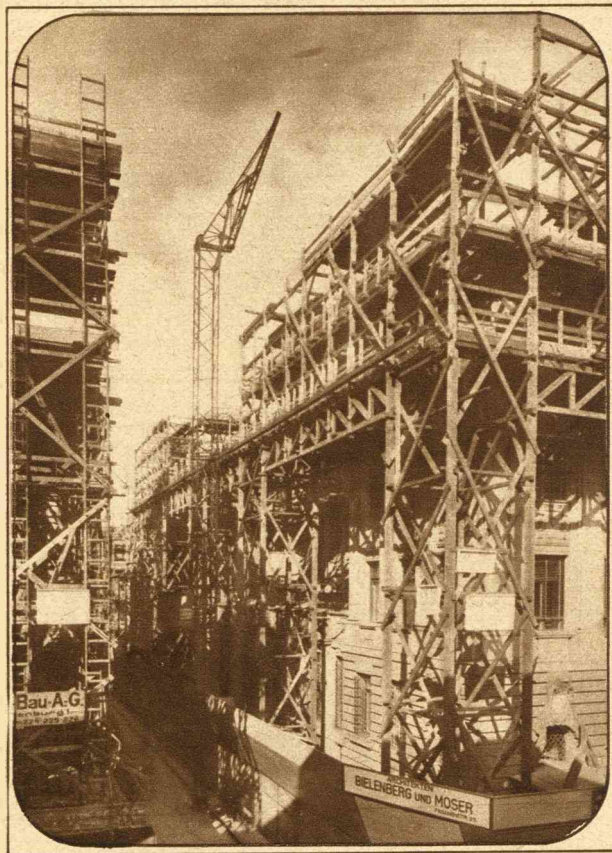
„Laat mij op uwen schouder leunen,” zeide Bardja; „misschien zal het zóó gaan.”

En werkelijk gelukte het, door telkens stil te staan, om te rusten, en dan weer verder te strompelen, eenige meters vooruit te komen. Maar de weg was lang naar de woning van Koeroes, die op een afstand in het maanlicht als een reddende oase blonk.

Toen na meer dan een uur de arme lijders in de nabijheid van het huis waren aangekomen, viel Bardja in zwijm en wanhopig barstte Marna in tranen uit. Zij liet den bezwijmde liggen en snelde voort, om hulp te halen. Gelukkig bereikte zij ongedeerd de poort en toesnellende dienaren leidde zij naar de plaats, waar Bardja lag en beduidde hun, wat er gebeurd was.

Voorzichtig werd de prins binnen gedragen en op een rustbank gelegd. Intusschen had Darayavoes zijne lieden met lantarens uitgezonden, om Marna te zoeken, die nog nooit zoo lang was uitgebleven.

Doch daar zij eerst de richting waren ingeslagen,

Zij, die in Duitsland nog verdienen...

Door den steeds toenemenden Valuta-handel en voor een deel ook in verband met de betaling der schadeloosstellingen zijn de werkzaamheden der deutsche Banken zóó toegenomen, dat zij tot enorme vergroting van hun ruimte gedwongen zijn. Ondanks de in de miljoenen loopende kosten, ziet men de toonaangevende deutsche Banken te Berlijn op 't oogenblik nieuwe reuzen-bankpaleizen bouwen. Onze foto geeft van deze uitbreidingen een uitstekend idee.

waarheen zij gewoonlijk hare avondwandelingen uitstrekke, kwamen zij te laat, om nog te kunnen helpen.

Marna was nu te vermoeid, om huiswaarts te keeren en Bardja wilde volstrekt, dat zij blijven en hem verplegen zoude.

De medicijnmeester van Koeroes onderzocht den voet van den Prins en wijdde ook aan Marna zijne zorgen.

Gelukkig was de enkel niet gebroken, doch verstuipt en vrij ernstig gekneusd bovendien; maar na enkele weken rust, was de voet weer geheel hersteld; het genezend ijskruid en Oostersche massagekunst hadden wonderen gedaan.

Marna was reeds weder naar huis teruggekeerd; maar van dien tijd af aan, zocht Bardja dikwijls haar gezelschap.

In hare droefgeestigheid was verandering gekomen; aan eenzame wandelingen werd niet meer gedacht en tevreden zat zij des avonds bij Artystona en hielp haar in de zorg voor den kleinen Arsames, die in dien tusschentijd geboren was en het huiselijk geluk van Darayavoes en zijne vrouw tot zalige weelde had opgevoerd.

Een glans van hun geluk spiegelde zich bijwijlen af op het lief gelaat van Marna, die hoe langer hoe meer begon te bekomen van de smart, die sinds zoo lang op haar gedrukt had; van jong meisje begon zij zich te ontwikkelen tot vrouw en Artystona bemerkte met welgevallen, hoe schoon hare vriendin was.

Reeds sedert lang was Marna in eene meer gelijkwaardige positie gekomen in het huis van hare vroegere meesteres; nu trof haar de schoonheid van hare vriendin zoo zeer, het opbloeien van hare geheele

persoonlijkheid viel zoo in het oog, dat zij nieuwsgierig begon te worden, wie zij eigenlijk was.

„Zeg mij eens, Marna,” zoo begon zij op een ochtend, toen zij tezamen met het kind in den tuin waren gezeten, „wat herinnert ge u van uwe jeugd? Wie waren uw vader en uwe moeder?”

Marna bloosde en wist eerst niet, wat te antwoorden.

Eindelijk sprak zij: „Het is niet goed, en ook geene gewoonte, om naar de afkomst te vragen van alle kinderen, die in de paleizen der vorsten worden opgevoed. Men heeft mij reeds vroeg gewend, daarnaar niet te vragen. Mijne moeder, tenminste mijne voedster, herinner ik mij nog zeer wel; doch toen ik groter werd, was zij weer de voedster van andere kinderen en nimmer heb ik haar sedert weergezien.

„Toen ik nog zeer klein was, is zij met mij van Suza naar Ecbátana gekomen, dat is alles, wat ik er van weet. Ik leefde en dertelde met andere meisjes en ons werd beduid, dat nieuwsgierige vragen niet te pas komen. Zoo leefde ik voort, tot ik bij u kwam.”

Artystona vroeg niet verder; zij besloot, Koeroes te ondervragen, maar had niet veel hoop, dat de koning er meer van zou weten.

Zij begreep, dat zijne dochter Atossa het geheim wel zou kunnen oplossen en overlegde, hoe zij daarachter zou kunnen komen. De groote verandering, die bij Marna had plaats gevonden, had zij zeer goed begrepen, evenals zij met vrouwelijke scherpzinnigheid had gevat, dat in Marna's jeugdig hart een genegenheid voor haar Darja had gewoond, die nu bedwongen scheen. Teleurgestelde liefde wordt licht getroost, vooral wanneer de trooster een prins is en den aard van Bardja bezit. Deze was het tegenbeeld van zijn broeder, die achterdochtig, trotsch en opvliegend van karakter was.

Met zijn vertrouwlijken, vriendelijken en geduldigen aard bracht Bardja gewoonlijk meer tot stand dan Kamboezia, die alles ondoordacht doordreef en bijna nimmer slaagde, dan door woest geweld, terwijl de meer zorgvuldige prins alles wat hij ondernam zag gelukken, omdat hij het doorzette met kracht van wil. Hij was de lieveling der soldaten en van het volk. Zijne hooge gestalte, het schoone hoofd met de blonde haren, gekroond door den blauwwitten band der Achaemeniden, de vriendelijk lichtende blauwe oogen, veroverden, waar hij kwam, de harten van mannen, zoowel als van vrouwen.

In hem zag iedereen den echten vertegenwoordiger van Cyrus' geslacht, terwijl Kamboezia meer zijne Medische afkomst liet blijken en, gelijk Atossa, tot wreedheid en heerschzucht neigde.

Wat tusschen den schoonen Prins en de liefelijke Marna in het ziekenvertrek is verhandeld, is nimmer bekend geworden; alleen bleek later, dat Bardja Marna beloofd had, haar tot zijne gemalin te verheffen, dat zij had toegestemd en nu met eenige bezorgdheid wachtte, tot hij den moed zou hebben, zijn vader dit voorstellen mee te deelen.

Intusschen naderde de tijd, dat Bardja naar zijn ambtsgebied terugkeeren moest; reeds te lang had zijn ongeval hem opgehouden; zonder zijn wensch aan Koeroes te hebben kenbaar gemaakt, vertrok hij. En Gobryas, Sirja's vader, vergezelde hem.

Op denzelfden dag stierf de oude Necho, wiens levenslicht was uitgeblusht, gelijk de lamp, waarin geene olie meer is.

HOOFDSTUK XVII.

Te Ecbátana, ook te Suza, waarheen Bardja vertrokken was, om zijn ambt als Rijks bestuurder, waarin hij door Hystaspes werd ondersteund, waar te nemen, heerschten onrust en ontevredenheid.

Dit deel van Perzië, en ook Medië, was het centrum van den invloed der Magiërs en het was te begrijpen, dat de geboden van Koeroes daar met groot misnoegen waren ontvangen.

Iets ongehoords in het Oosten, waar de bevelen van den Vorst als orakels worden beschouwd en niemand zich tegen de despotische macht durft verzetten, was bezig zich daar te ontwikkelen en de oproerigheid nam weldra groote afmetingen aan, alleen te verklaren door de zucht der onderworpen Mediërs, om zich weder los te maken van Perzië.

Blijkbaar werd de beweging van uit een centrum aangemoedigd en geleid.

Op een avond, korten tijd na Bardja's terugkomst, stond in een der voornaamste huizen, die de markt of pasar in de buitenstad omgaven, een man van forschen lichaamsbouw en schoone gelaatstreken met blijkbaar ongeduld te wachten in een der vertrekken, die den hof of binnenplaats, waar de rozen bloeiden en een fontein hare stralen omhoog spoot, omgaven.

(Wordt vervolgd)

¹⁾ Thans nog ongeschonden te zien. Ruinen van Persépolis, niet ver van Tchiraz.

UIT HET VOLLE LEVEN

Het bezoek van den koning van Italië aan België.

Verleden week heeft de koning van Italië een bezoek gebracht aan België. O.a. werd ook Antwerpen bezocht. Onze foto's, die aldaar genomen werden, geven, links: de koning van Italië (links) en koning Albert (op den achtergrond) in gesprek met den consul van Italië te Antwerpen. Rechts: (1) de koning van Italië (in gesprek met den burgemeester van Antwerpen) en koning Albert (2) aan boord van de boot waarmee een tocht door de haven van Antwerpen werd gemaakt.

De Sjah van Perzië te Madrid.

Op onze foto ziet men den Sjah (links) met koning Alfons van Spanje voor het station te Madrid.

Het proces tegen de moordenaars van Rathenau.

Een zeer interessante foto, in de Rechtszaal genomen. Op de bank der beklaagden ziet men zitten: Von Salomon (1); Ernst Werner Techow (2); Tillissen, de broer van den moordenaar van Erzberger (3); „detective" Niedrig (4); Warnecke (5) en de gymnasiast Hans Gerd Techow (6).

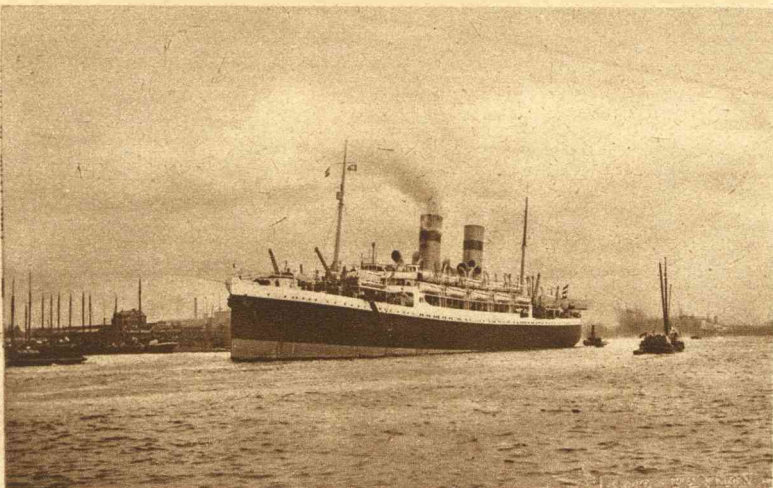
Sir John Bradbury

die in de Commissie van Herstel voor een uitstel van betaling voor Duitsland pleit.

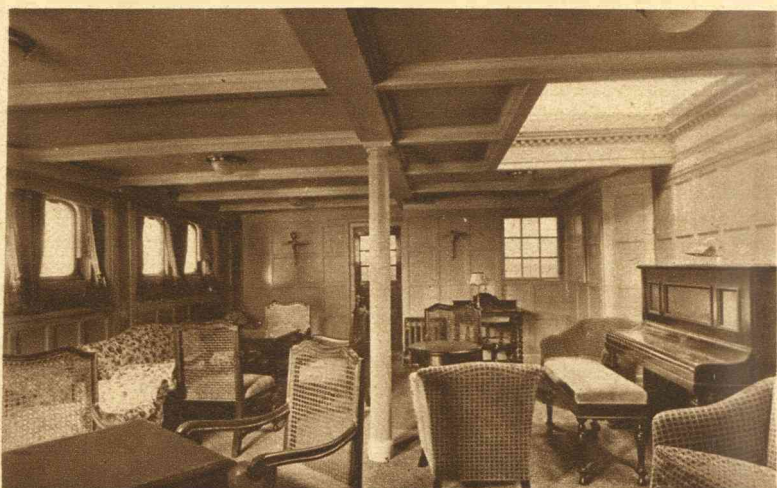
Een kogelzeeker pantser.

De Berlijnsche crimineele politie zal waarschijnlijk worden uitgerust met een pantser en helm, waardoor zelfs op korten afstand afgeschoten kogels niet kunnen heendringen.

De „Flandria", het nieuwe passagiersschip van den Koninklijken Holl. Lloyd.

Dank zij een bijzondere relatie kunnen wij hiernaast een tweetal foto's brengen van de „Flandria", het nieuwe passagiersschip van den Kon. Holl. Lloyd, dat verleden week zijn eerste reis naar Zuid-Amerika aanvaard heeft. Het schip is zeer comfortabel ingericht; vooral aan de tweede klas is bijzondere zorg besteed. — Links: het s.s. „Flandria". Rechts: de Conversatie-zaal der tweede-klaspassagiers. (Meerdere interessante foto's van het inwendige der „Flandria" hopen wij in ons volgend nummer te brengen).

Hendrik Dijkstra.

De bij elk Rotterdammer bekende bureauist van den Grooten Schouwburg te Rotterdam, de heer Hendrik Dijkstra, vierde den 16en October zijn zilveren jubileum.

Cross-Country om den „Daendelsbeker".

Den 12en October werd door de Kon. Mil. Sportvereniging de cross-country om den „Daendelsbeker" op het landgoed „De Hezenberg" te Hattum gehouden. Onze foto toont de prijsuitreiking aan Luit. Momma, die op „Pussyfoot", eig. Luit. Rahud de Montagnes, den beker won. De beker wordt uitgereikt door Mevr. Daendels.

Prof. Dr. H. Zwaardemaker.

Den 27sten September herdacht Prof. Dr. H. Zwaardemaker Czn. te Utrecht zijn 40-jarig jubileum als zoodanig. Den hoogleeraar werd den 10en October door vrienden en collega's een geschilderd portret aangeboden, dat wij hierboven reproduceeren.

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Nuttige Wenken.

Het vaak luchten van bedden is uit gezondheidsoogpunt noodzakelijk. Men benut hiervoor liefst een winderige weersgesteldheid. Zonneschijn is minder geschikt, omdat die de veeren hard maakt.

Des nachts in een ziekenvertrek of slaapkamer een lamp laten branden is nadeelig; daarom moet men de lamp, indien ze noodzakelijk is, in een zijvertrek plaatsen.

Uitstaande ooren gelden als een schoonheidsgebrek. Het is gemakkelijk te verhelpen door de kinderen 's nachts een nauw om de ooren sluitend mutsje op te zetten of een dito verband aan te leggen.

Maagcatarrh bij kinderen heeft vaak als oorzaak dat de melk te warm gedronken is. Warmer dan 30° R. mag ze nooit zijn.

De rechterhand is gevoeliger dan de linker; ook voor warmte en koude.

Tomaten bevorderen de werkzaamheid van den lever.

Uien zetten de nieren tot meerdere werkzaamheid aan en versterken de verteringsorganen.

Druiven — niet zoozeer in verschen als wel in gedroogden toestand als rozijnen — bevorderen den stoelgang.

Als men last heeft van vischgraten, die in de keel zijn blijven zitten, dan gebruike men een rauw ei.

Een mosterdpleister, waardoor eiwit is geroerd, trekt wel af maar veroorzaakt geen blaren.

Het jeuken van de huid wordt verholpen door de bewuste plaats in te wrijven met sinaasappel- of citroenschijfjes.

Gekookt fruit heeft een opwekkenden invloed op de werkzaamheid der hersens.

Bij stotteraars is een liefdevolle behandeling het voornameste geneesmiddel. Daarnaast moet de persoon in kwestie zich in zelfbeheersching oefenen en zoo langzaam mogelijk spreken.

DE NIEUWE MODE.

Links: Tailleur van terra-cotta laken. De rok is glad, benedenwaarts eenigszins verwijdend. Het jaquet dat met één knoop sluit, heeft zwart zijborduursel in driehoekige motieven langs mouwen en benedenrand. Liggende kraag met sjaalrevers. Rechts: Costuum van havana perllaine. Het jaquet loopt zijdelings puntig toe en is gegarneerd met houten kralen, die een ruitpatroon vormen langs den voorkant op den kraag en op de mouwen. Stoffen heup-ceintuur, sluiting met overtrokken knopen.

Recepten.

Vanille-cake.

Benodigd: twee eieren; honderd gram suiker; tachtig gram boter; honderdtwintig gram tarwebloem; twee volle theelepels bakpoeder, merg uit $\frac{1}{8}$ stokje vanille. Voor het vulsel: zestig gram boter; zestig gram poedersuiker, merg uit $\frac{1}{8}$ stokje vanille.

Bereiding: Roer de boter tot room; roer er flink de suiker en de vanille door, voeg er één voor één de eieren bij, steeds flink roerende of kloppende, en eindelijk de bloem, die met het bakpoeder door een zeef erin wordt gestrooid. Verdeel het deeg in twee platte, met boter ingesmeerde vormen, b.v. ronde of vierkante deksels van biscuitblikken; bak de cakes in een matig warmen oven gaar (ongeveer een half uur) en laat ze volkomen koud worden, liefst door ze tot den volgende dag te laten staan.

Voor het vulsel roert men de boter tot room, mengt er de poedersuiker en de vanille door; bestrijkt met dit mengsel één van de beide helften en legt er de andere op.

Pot-haas.

Benodigd: een haas, vijfhonderd gram varkensvleesch; peper, zout, kruidnagelgruis, laurierblad, een paar sneden bruin brood of roggebrood; ongeveer een halve liter roode wijn.

Bereiding: Ontdoe den haas van beenderen en vellen, wasch het vleesch, snijd het met een scherp mes in stukjes en leg die 12 à 24 uur in zooveel rooden wijn, dat ze juist bedekt zijn.

Snijd den volgende dag ook het varkensvleesch in stukjes.

Leg nu in een goed sluitende pan met dikken bodem (bijv. steen of graniet-email) eerst een laagje varkensvleesch, daarop een laagje hazenvleesch, daarover wat zout en kruiden en ten slotte een paar lepels geraspt of fijngevreven bruinbrood of roggebrood.

Ga voort met op deze wijze de pan laagsgewijs te vullen tot alles verbruikt is; giet er dan den overgehouden rooden wijn over, die de massa moet bedekken. Sluit de pan zoo stevig mogelijk, hetzij door een paar zware gewichten op het deksel te zetten, hetzij door (bij een aarden pot) deksel en rand aan elkaar te kleven met een deegje van meel en water.

Zet de pan in een matig warmen oven en laat het gerecht daarin zachtjes gaar worden (vier uur).

VOOR DE JEUGD

TOCH GEEN SLECHTE RUIL.

Boer Jochems stond in zijn dorp en de omstreken bekend als de rijkste, maar tevens als de gierigste boer van de landstreek. Zijn knechts moesten hard werken en kregen zoo weinig te eten, dat de een na den ander wegliep en hij hoe langer hoe moeilijker een ander in de plaats kreeg.

En zoo gebeurde het, toen Jochems op een morgen wakker werd, hij bemerkte, dat ook zijn laatste knecht vertrokken was, en het was juist tegen den oogsttijd. Wat moest hij beginnen? Hij was zoo berucht, dat niemand bij hem zou willen komen.

En toch, het was haast niet te gelooven, bood zich een boerenknecht aan, een flinke kerel van ruim twintig jaar, Teunis Slim geheeten.

Jochems keek den jongeman eens aandachtig aan; hij was een kerel als een boom. Wat 'n paar armen en schouders! Sapperloot, wat zou die kunnen werken. Jochems aarzelde niet langer, hij zou den man aannemen, maar voordat hij besliste, wilde hij toch eens weten hoe het met den eetlust van den nieuwen knecht gesteld was, zoo'n reus zou natuurlijk een heelenboel eten.

„O, baas,” zei Teunis op bescheiden toon, „in 't eten ben ik niet

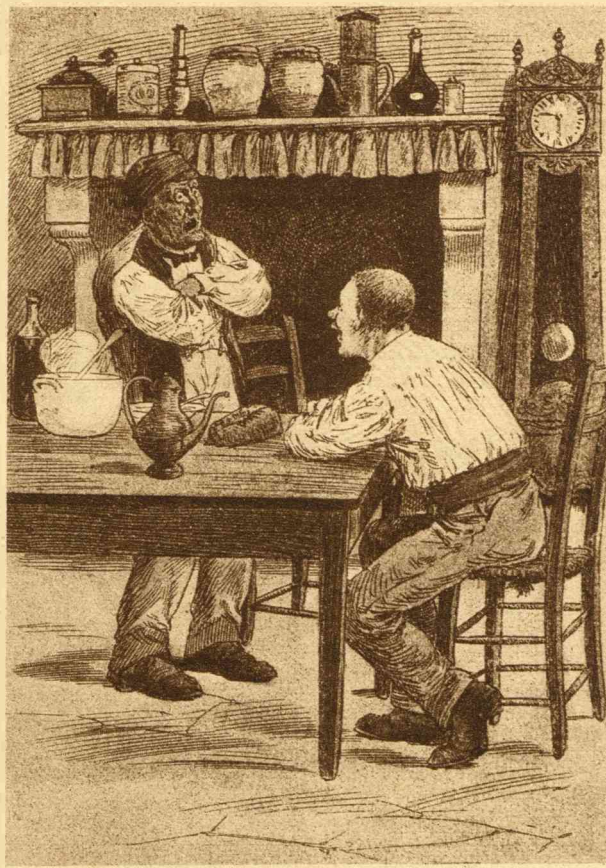
Toen Jochems wakker werd, was ook zijn laatste knecht vertrokken.

veeleischend. Als ik een goed ontbijt heb, heb ik geen middagen nodig en als ik mijn vijf-uurtje krijg, gebruik ik geen avondeten!”

Jochems was sprakeloos van verbazing. In den oogsttijd was het zwaar werken van 's morgens vier uur tot 's avonds als de zon onderging. De boeren waren dan

ook gewend op zoo'n langen dag vijf- of zesmaal te eten en deze knecht had aan zijn ontbijt en zijn 5-uurtje genoeg. Wat 'n zeldzame kerel! Dat was 'n witte raaf. Die moest hij hebben!

Hij nam terstond genoegen met het loon, dat Teunis vroeg en om zeker te zijn dat de andere boeren hem den prachtkerel niet zouden afhandig maken, verlangde

„Wat!” schreeuwde Jochems woedend, „houdt je je er aan?”

Jochems dat er een contract gemaakt werd, waarin tevens werd opgenomen, dat Teunis geen middagen nodig had, als hij een flink ontbijt kreeg en evenmin avondmaal als hij om vijf uur wat te eten kreeg.

Teunis stemde toe en het contract werd geschreven en geteekend. Boer Jochems lachte in zijn vuistje, want de nieuwe knecht voldeed aan de verwachtingen, hij werkte als een paard. Tegen den tijd van het ontbijt kwam hij thuis en Jochems was zoo in zijn nopjes, dat hij hem een overvloedig maal gaf, brood met ham en eieren en vruchten. Ja, als iemand die zoo hard werkt geen middag-

maal gebruikt, dan mag hij ten minste wel een goed ontbijt hebben.

Beiden keerden weer naar het veld terug en de knecht werkte weer kolossaal. Om twaalf uur ging Jochems naar huis om te gaan middagen, maar hoe groot was zijn verwondering, toen hij ook Teunis zag binnentre-

den en aan tafel plaats nemen.

„Enfin,” zei boer Jochems tot zichzelf, „voor ditmaal zal ik niets zeggen, de man heeft hard gewerkt.”

En Teunis begon te eten, eerst een bord soep, toen nog een, daarna aardappelen met worst en hij liet zich niet onbetuigd, want het moet gezegd: hij kon hard werken, maar hard eten ook. Eindelijk gingen ze weer aan het werk tot het vijf uur sloeg en Teunis ging schaften. Eindelijk was de dagtaak geëindigd en keerde Jochems naar huis voor zijn avondmaal. Ook Teunis zette zich aan tafel, waarop de pap reeds stond te dampen.

„Ho, ho!” riep boer Jochems, „nou heeft de aardigheid lang genoeg geduurd, meester eter. Denk je zoo met ons contract te handelen?”

„Ons contract?” zei Teunis. „Daar houd ik mij aan, zou ik zeggen!”

„Wat!” schreeuwde Jochems woedend, „houdt je je er aan?” En het papier grijpende hield hij het Teunis voor den neus. „Wat staat daar?”

„Wel,” zei de ander kalm, „Als ik ontbijt, heb ik geen middagmaal nodig en om vijf uur geen avondeten. Nou, dat is gebeurd. Bij mijn ontbijt heb ik geen middagen gehad en evenmin om vijf uur mijn avondmaal en daarom zal ik er nu aan beginnen.”

Boer Jochems kookte van woede. Hij dreigde zijn knecht met onmiddellijke wegzending, maar deze lachte zijn baas hartelijk uit, hij had zijn contract, en daar moest de baas zich ook aan houden. — Eindelijk troostte Jochems zich met de gedachte, dat mocht zijn knecht eten voor twee, hij daarentegen werkte voor vier en de ruil dus nog niet zoo slecht was.

OOM TOM.

DE ZONNEJONKVROUW

EEN ROMAN VAN DE ROODE AARDE

VAN ANNY WOTHE

Vertaald door Mevr. J. P. WESSELINK-VAN ROSSUM

4) **U** behandelt mij geen van allen goed," klonk het nu van Helmgard's lippen. „Ik voel mij als verkocht en ver-raden. Maar je zult zien, Elke, ik kom toch achter jullie geheim." De oude vrouw schudde ontstemd het hoofd.

„Het zou niet goed van je zijn, als je vader het niet wil. Je arme moeder, zou als zij nog leefde, zeker treur-ig zijn, wanneer zij wist, hoe ongehoorzaam je je vader bent."

Helmgard sprong op. Onwillekeurig rekte zij haar slanke gestalte nog hooger en haar oogen glinsterden toen zij zei:

„Ben ik dan een onmondig kind, Elke? Over enkele weken zal ik een en twintig jaar zijn, ik vind dat ik recht heb te weten wat er in mijn familie gebeurt."

De oude lachte spottend.

„Lieve hemel, kleintje, dat weten dikwijls menschen niet, die al stokoud zijn. Laat het verleden rusten. Het is niet goed, als de dooden uit hun graven opstaan."

„Zij komen toch," hield Helmgard eigenzinnig vol. „Tante Grit vertelde vandaag, dat het Elzenslot sedert acht weken stilletjes bewoond wordt. Mama was buiten zichzelf, maar vader zeide, dat mama geen recht op het slot had en ieder er kon wonen."

De oude vrouw was heel bleek geworden

„Het Elzenslot weer bewoond?" bracht zij met moeite uit. „Dat geeft een ongeluk, heel zeker, dat geeft een ongeluk."

„Voorspel geen onheil, Elke. Als ieder die het gekocht of gehuurd heeft, het recht heeft in het slot te wonen, dan gaat het Elzenslot ons niets aan."

„Daarin heb je wel gelijk. Maar je zegt, dat daar stilletjes iemand woont."

Helmgard nam met een vriendelijk woord van dank de warme melk, die Elke haar overhandigde, maar haar oog dwaalde zoekend door de glazen deur, die keuken en deel scheidde.

„Weet je wat ik geloof, Elke? Dat de man, die zooveel hier met mij kwam, de nieuwe slotbewoner is."

De oude vrouw sloeg de handen boven haar hoofd ineem en een rilling ging door haar groote magere gestalte.

„Dat zou zijn..." stiet zij uit en stil bij zichzelf voegde zij er aan toe: „het gezicht, het gezicht! Het zou ontzettend zijn, als het zoo was."

„Wat bedoel je, Elke?"

„Ik bedoel, dat je je vergist, mijn duifje. Je moet niet zooveel denken. Ik geloof, dat je stiefmoeder in haar jeugd veel leed heeft ondervonden, daarom moet men de vrouw met rust laten."

„Dat gebeurt immers," stiet Helmgard bijna wrok-kend uit. „Het geheele leven op den Zonnehof draait slechts om mama. Wij doen verder niets, dan haar het leven gemakkelijk maken en niemand vraagt ernaar of het ons zelf soms zwaar valt."

Nu lachte Elke vergenoegd.

„Zonnejonkvrouw, je overdrijft, jij die altijd vroolijk bent, die bij allen den zonneshijn in het hart toovert."

„Neen, Elke, dat is niet meer zoo. Geloof mij, sedert Baldo bij ons is, is veel anders geworden."

Grootmoeder Elke luisterde scherp. Zij roerde ijverig in den melkketel, om te verhoeden dat de schui-mende melk overkookte.

„Een vreemde loot," prevelde zij somber voor zich heen, „een vreemde loot."

„Zie je wel," vervolgde Helmgard. „Mama kan het niet verduren, dat Baldo in de plaats zal komen van mijn gestorven broer Hajo. Het ligt als een schaduw over den Zonnehof."

„De arme lieve jongen," zuchtte de oude boerin treurig. „Ik zie hem nog met zijn stil jong gelaat toen Harms hem uit den Elzenvijver haalde."

„Het slot is er de schuld van," wrokte Helmgard. „Hajo was zoo nieuwsgierig het van binnen te zien en toen juist hoog boven de stroomende beek een luik half geopend was, klauterde hij tegen het vermolmde met klimop begroeide latwerk omhoog. Het zwakke houtwerk droeg hem niet en hij stortte in het bruisende water dat hem naar de waterkeering dreef. Als Harms niet toevallig was gekomen en hem geborgen had, zouden wij zijn lijk misschien nooit hebben gevonden."

„Laat die droeve herinnering, Zonnejonkvrouwtje, zij leiden tot niets."

„Weet je," fluisterde Helmgard opstaand en dicht bij Elke komend, „iets weet ik toch uit mama's verleden."

Elke keek het jonge meisje onzeker aan.

„Daar ben ik nieuwsgierig naar, Helmgard."

„Ja," bevestigde Helmgard fluisterend, „weet je, toen Hajo stierf en ze hem begroeven — ik was zelf nog maar een kind — zag ik op zijn kist twee wapens. Ik heb de teekeningen goed in mijn geheugen geprent. Het eene was ons wapen, drie gekruiste lanzen boven een zonnebloem en het tweede —"

Elke keek ademloos als met geheimen angst naar het gelaat van Helmgard.

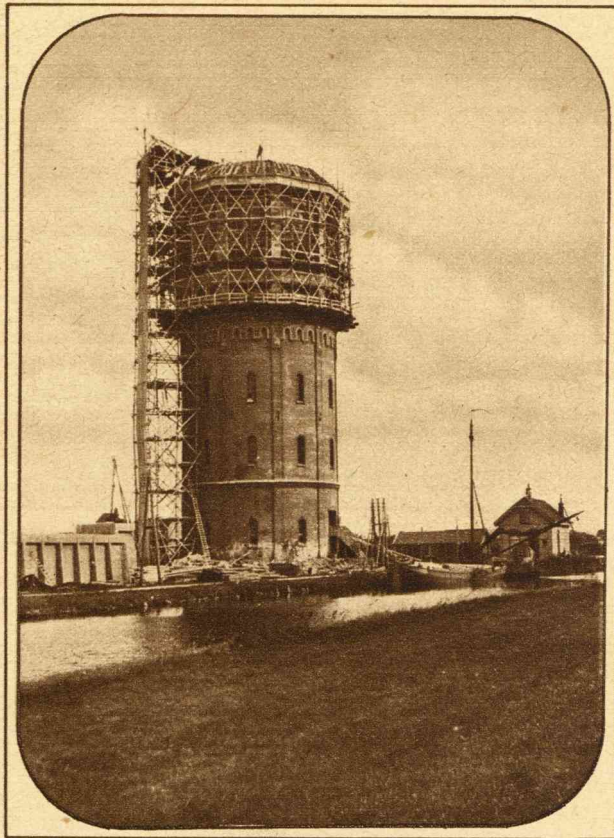
„En het tweede," vroeg zij schijnbaar onverschillig, „was zeker hetzelfde?"

„Neen," zei Helmgard levendig, „het tweede had drie leliën op een zilveren veld. Terzijde stonden als het ware als schildknappen twee wolven."

„Wie weet, wat je gezien hebt, kind — ik weet er niets van."

Helmgard keek de oude boerin onderzoekend aan. Was Elke niet oprecht tegenover haar, Elke, die, zoo-als zij toch wist, haar zoo innig liefhad?

„Als ik kon te weten komen," vervolgde het meisje

De hoogste watertoren van ons land.

Hierboven reproduceeren wij een foto van den nabij Westzaan gelegen Watertoren, welke dient voor de duinwatervoorziening van de Zaanstreek en achterland. Daar steeds meerdere gemeenten op het net worden aangesloten en de watervoorziening gedurende de zomermaanden wel iets te wenschen overliet, werd deze toren meer dan tien meter verhoogd, waar-door hij een hoogte van ongeveer veertig meter heeft bereikt en de hoogste Watertoren van ons land geworden is.

peinzend, „welk vorstelijk huis dit wapen voert, dan wist ik, wat ik weten moet, over de vrouw, die de plaats van mijn moeder inneemt."

„Kind, kind, dat is immers alles onzin. Ik zeg je nog eens, laat de dooden rusten. Geen berouw wekt, wat dood is, weer op. Dit alleen kan ik je zeggen: er is op het Elzenslot veel leed begraven geworden en wie daar woont, of wie het nadert, die wordt afgesneden van het geluk. Het slot heeft van oudsher een slechten naam. Het heeft je moeder slechts verdriet gebracht, het heeft je broer het leven gekost."

„En de vreemdeling?" vroeg Helmgard ademloos. „Als hij werkelijk de nieuwe eigenaar is, wat zou hem dan gebeuren?"

Iets als angst klonk in haar stem.

„Dat moet hij met zichzelf klaarspelen. Wat gaan ons vreemde menschen aan?"

Op hetzelfde oogenblik werden stemmen vernomen en boer Harms Oerre kwam met den vreemdeling de keuken weer binnen.

De zoon van Elke, een groote, krachtige man met bruin gebrand gelaat en blauwe oogen keek verlegen naar zijn moeder.

„Dat u het maar weet, moeder, ik heb den graaf daarj beloo'd, hem alles, wat hij voor zijn levensonderhoud noodig heeft, in het Elzenslot te brengen."

Elke keek den langen vreemdeling strak aan.

„U, U is de nieuwe eigenaar van het Elzenslot?" vroeg zij ademloos.

Helmgard, wier hart plotseling angstig klopte, had, zonder een woord te zeggen, haar kapje gegrepen en was, met haar leeg mandje aan den arm, naar de deur gesneld.

„Vaarwel, Elke, tot weerziens, Harms!" riep zij den

boerenlieden toe. „Ik wil nog eens naar de kinderen gaan kijken." Den vreemdeling had zij slechts vluchtig toegeknikt waarop hij met een lichte buiging had geantwoord.

Hij sloeg in 't geheel geen acht op de vraag der oude vrouw, maar zeide, Helmgard strak nakijkende: „Wie is dat jonge meisje?"

De boer lachte vergenoegd:

„Zij is de Zonnejonkvrouw, ieder kind kent haar immers."

De vreemdeling beet zich op de lippen. Het scheen hem raadzaam, niet verder uit te vorschen. De boer had het hem bovendien toch al moeilijk genoeg gemaakt.

„U vindt het zeker niet goed, moeder Oerre, dat uw zoon voor mij wil zorgen?"

Moeder Elke wierp haar zoon een boezen blik toe

„Neen, in 't geheel niet, mijnheer. Harms Oerre weet, dat wij niets met het Elzenslot te maken willen hebben."

„Juist daarom," antwoordde de vreemdeling. „Mijn knecht heeft mij gezegd, dat alle menschen in het dorp, bij wie hij tot nu toe beproefde, inkoop en te doen, zich min of meer vijandig tegenover hem gedroegen. Waarom zij dat doen, weet ik werkelijk niet. Toen ben ik zelf op weg gegaan, omdat mijn knecht geloofde, dat ik misschien op de Havikshoeve de noodige voedingsmiddelen zou kunnen krijgen. Uw zoon heeft mij die nu toegezegd en ik hoop dat u ermee accoord gaat. Het zal niet in uw nadeel zijn."

De oude vrouw richtte zich kaarsrecht op.

„De Oerres doen niets om geld en geldswaardige dingen," antwoordde zij trotsch. „Als mijn zoon heeft beloofd, u het noodige te leveren, dan kan ik er niets tegen doen. Maar als ik u een raad mag geven mijnheer, laat het Elzenslot dan voor wat het is. Daar woont geen geluk en zegen in."

„Maar moeder," zei Harms Oerre afwerend, „de graaf heeft het slot toch immers gekocht, omdat hij er rustig in wil leven. Geluk en zegen is niet aan het huis verbonden, die moet men er zelf binnen brengen."

De graaf reikte den boer zijn slanke, edelgevormde hand.

„Juist zoo, Harms Oerre, dat was een goed woord, waarvoor ik u dankbaar ben. Doch nu moet ik mij haasten weg te komen, mijn knecht zal al het verdere met u bespreken."

Moeder Elke had intusschen een glas met de heerlijke melk gevuld, dat zij nu met half afgewend gelaat den vreemdeling aanbood.

„Neem dit, mijnheer," zei zij, „en moge God den dronk aan onzen haard voor u zegenen."

Aarzeland nam de vreemdeling het glas, daarna ledigde hij het in één teug. Hij herinnerde zich, dat hij het gastrecht zou schenden, indien hij den dronk weigerde.

Den boerenlieden even toeknikkend, liep hij daarna, een bedankje mompelend, naar de deur.

Elke keek hem onderzoekend na.

„Hij is trotsch en hoogmoedig," wrokte zij, „en hij doet als een koning, ondanks al zijn minzaamheid. Ik begrijp niet, Harms, hoe je aan zijn verzoek hebt kunnen voldoen. Je weet, dat wij den heer von Rinkerode beloofd hebben ons verre te houden van alles, wat met het Elzenslot in verband staat, en het dood te zwijgen."

„Neen, moeder. Graaf von Waldau heeft met de vroegere eigenaars van het Elzenslot in 't geheel niets te maken. Hij heeft het oude slot gekocht of geërfd, of op welke manier ook verkregen en wij kunnen toch om die oude geschiedenissen geheel onschuldigen niet laten lijden. Moet de man in het Elzenslot dan verhon-geren? Men zou haast medelijden krijgen met de boeren van Rinkerode om hun geloof aan spoken. Ik doe wat goed is, vooral daar de graaf zeer behoorlijke prijzen betaalt."

„Je moest je schamen, Harms, het is bijna verraad tegenover den heer von Rinkerode."

„Het is slechts Christenplicht, wat ik gedaan heb en ik zal 't wel tegenover mijnheer von Rinkerode verantwoorden."

Na deze woorden liep de boer met zwaren tred terug naar den dorschvloer. De oude Elke keek haar zoon morrend na.

„Dat geeft een ongeluk, stellig, dat geeft een ongeluk," prevelde zij. „Van het Elzenslot is nog nooit iets goeds gekomen en Elzenslot en Zonnehof passen niet bij elkaar."

Zij liep naar de deel waar de oogstkrans van het vorige jaar nog aan den zolder hing. Door de wijd-geopende deur van de schuur reed een hoogbeladen wagen die den rijken zegen in huis bracht.

(Wordt vervolgd).

PANDER
6 ZONEN

DEN HAAG

AMSTERDAM
ROTTERDAM

MODERNE EIKEN EETKAMER
EIGEN FABRIKAAT

bestaande uit: Tafel met 2 Inleg-
bladen, Buffet, 2 Fauteuils, 4 Stoelen,
Theetafel. Compleet f 525.—

VOOR

Grapjes.

Heer (tot dame van zijn kennis): „Mag ik even in de wieg kijken, Mevrouw, of zou ik baby aan 't huilen maken?”

Dame: „O neen, hoor! Kijk u maar gerust. Ik heb hem gisteren wel mee naar de Artis genomen en daar heeft-ie juist zoo vreeselijk bij de apen gelachen!”

„Mijn vader is bij de bereden wapens!” zei Annie.
„Zoo — is dat dan soms beter dan bij het voetvolk, waar mijn vader is?” zei Miép.

„Nou en of — als er oorlog komt is mijn vader toch zeker véél gauwer uit de voeten!”

Moeder: „Jantje, als je de kat nou nog eens plaagt, zal ik jou hetzelfde doen. Als je d'r prikt, zal ik jou ook prikken, en als je d'r aan haar ooren trekt, zal ik het jou ook doen...”

Jantje (na een oogenblik nadenken): „Moeder, ik zal d'r aan d'r staart trekken!”

Een Engelschman pochte eens, dat men hem had aangezien voor een lid der koninklijke familie.

Een Schot, hem hoorend, antwoordde dat men hem eens voor den Hertog van Argyll had gehouden.

Waarop een Ier zei, dat hij op een goeden dag voor een nog veel grooter iemand was gehouden, want toen hij liep te wandelen, kwam er opeens een vriend naar hem toe, dien hij in geen jaren gezien had en die riep: „Heilige Mozes, ben jij het?”

Baron (tegen een zich als huisknecht aanbiedenden sollicitant): „Eh — ben je getrouwd?”

Huisknecht: „Neen Baron. Die schrammen op mijn gezicht heb ik bij een ongeluk met mijn fiets opgelopen.”

Een vrouw, die voor het eerst in Amsterdam was, vroeg aan een agent: „Waar kan ik de tram vinden naar het station?”

„Als je niet gauw opzij gaat,” zei de dienaar van Herman-dad, „dan zul je hem in je rug vinden!”

„Pardon, mijnheer,” zei de ober tot den professor, „maar u heeft, toen u uw rekening betaalde, niets voor den kellner gegeven.”

„Ik heb er toch geen een opgegeten ook?” zei de professor, van zijn boek opziend.

Allerlei Wetenswaardigs.

BLOZENDE VOGELS.

Indien vogels niet met veeren bedekt waren, zouden wij hen dikwijls kunnen zien blozen, want te oordeelen naar die dieren, welke slechts weinig veeren op hun kop hebben, is dit een zeer gebruikelijke gewoonte bij hen. Evenals de menschen blozen de vogels om zeer verschillende redenen. Het bedeesde bloesje van den minnaar, het schuchtere rood van de beminde en de diepe bloes van den toorn of schaamte — zij alle worden ook door de vertegenwoordigers van de gevederde wereld vertoond. In New Guinea leeft een vogel, de groote Zwarte Kaketoë, die een vederlozen kop heeft en bijna dezelfde kleur als van het menschelek gelaat. Wanneer de vogel opgewonden is wordt zijn gezicht licht-rose gekleurd terwijl het donkerrood wordt, indien men hem kwaad maakt.

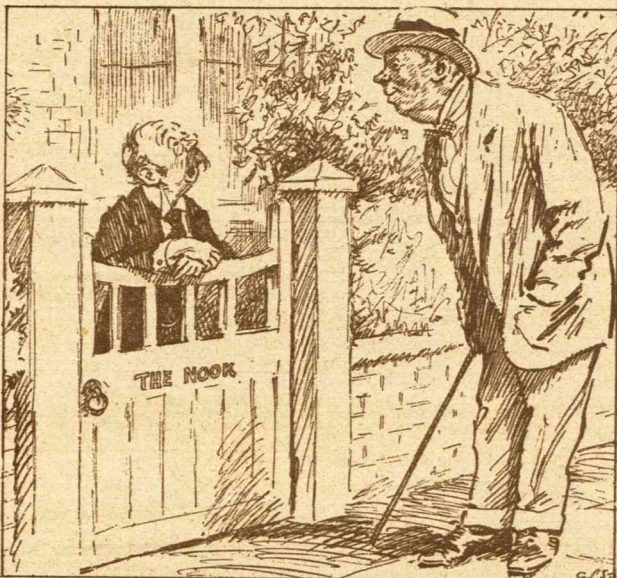
DE SCHOONMOEDER VAN HAAR EIGEN ZUSTER.

In een Engelsch blad vonden wij onlangs melding gemaakt van een niet-alledaagsche familie-puzzle, welke ontstaan was doordat een zekere Samuel Workman op 86-jarigen leeftijd voor de derde maal, en wel met een 66-jarige weduwe, huwde. De oudste zoon van Workman, een kind uit het eerste huwelijk, is jaren geleden getrouwd met een zuster van de vrouw, met wie zijn vader thans in het huwelijksbootje stapte. Hierdoor is dus de derde mevrouw Workman de schoonmoeder van haar eigen zuster.

De nieuwste wetenschappelijke ontdekking is, dat de blik van het oog invloed kan uitoefenen op voorwerpen. Een vrij hangend voorwerp in een luchtledige ruimte werd er door in beweging gebracht. Reeds de Grieksche wijsgeer Plato, die in de vijfde eeuw vóór Chr. leefde, was van dit gevoelen.

MELK VAN BOOMEN.

In Zuid-Amerika groeit een boom, dien men den koe-boom noemt en van welken men uitstekende melk verkrijgt. Na zijn reis door de Cordilleras, schreef Humboldt, de bekende duitsche natuurkundige en ontdekkingsreiziger, over den koe-boom: „Hij groeit aan de rotsachtige zijde van een berg. Maandenlang valt er geen druppel regen op zijn drooge bladeren. De takken lijken droog en dood; maar geef een snede in den stam, en er vloeit een zoete en voedzame melk uit. Tegen zonsopgang komt de zwarte inheemsche bevolking van alle kanten toestroomden met potten om de melk op te vangen.”

„Mijn vrouw is een dagje uitgegaan.”
„Waarom ben je niet mee gegaan?”
„Ik weet het niet. Zij moet me vergeten hebben.”

EEN MIDDELEEUWSCHE TURBINE.

In de vroegere hof- en staatsbibliotheek van Monaco bevindt zich een oud manuscript, dat vele technische bijzonderheden over uitvindingen in de middeleeuwen behelst.

Onder andere merkwaardigheden is er ook een tekening van een turbine: een soort rad met horizontale as, voortbewogen door water, en wel wat gelijkende op die, welke de moderne hydraulische techniek schept. De moderne turbine, door Burdin in 1824 uitgevonden, zou dus een voorloopster in de middeleeuwen gehad hebben.

'K ZOU!

'k Zou in verzen willen zeggen
Vele kleine, tééd're dingen,
'k Zou in verzen willen leggen
Wat mijn hart niet uit kan zingen.

'k Zou m'n armen willen strekken
In een eind'loos wild verlangen,
Geven, in een wijd gebaar
Al m'n stille zielezangen.

'k Zou in ijle, tééd're droomen
Sprookjes-dingen willen denken,
Dingen, die nog kunnen komen
't Hoogst genot mij kunnen schenken.

'k Zou in dansen, woest en wild
Willen uiten al m'n lusten
Totdat alles was verstild
En dan rusten rusten

Bussum, 1920.

HENNY K.

Hotelgast (die een kleine twist over zijn schoenen heeft):
„Maar zie je dan niet, dat zij niet van dezelfde kleur zijn;
de een is bruin en de ander is zwart!”
't Kamermeisje: „Dat kan ik toch niet helpen! Het andere
paar daar voor de deur is óók al zóo!”

IEDEREEN

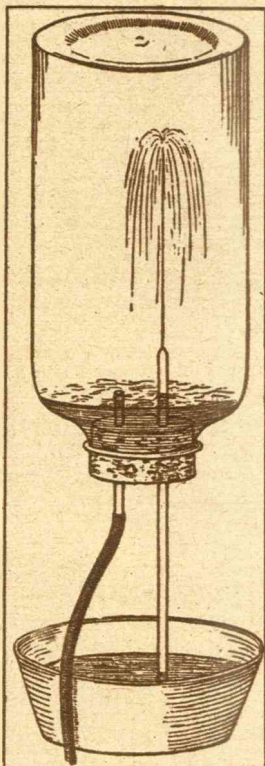
En springende Hevelfontein.

Dompelt men het korte been van een omgebogen glazen buis in een vat met water en zuigt men dan even aan het langere vrije been van de buis, dat naar beneden gericht is, totdat het water in dit laatste iets lager staat dan in het vat, dan zou dit zuiltje water in de buis, door zijn eigen gewicht, naar beneden zakken en daarboven zou in de buis een luchtledige ruimte ontstaan. Doch dit gebeurt niet, want de luchtdruk op de vrije wateroppervlakte in het vat drijft da- delijk een nieuwe hoeveelheid water in het korte been der buis naar boven, die weer door het lange been uitvloeit en dit gaat zoo onophoudelijk voort, totdat het vat leeg is. Een belangrijke toepassing van deze eigenschap is de hevel, een werktuig, dat veel gebruikt wordt, om vloeistoffen van het eene vat in een ander over te tappen.

De aardige „hevelfontein” van onze afbeelding is insge- lijks een toepassing van hetzelfde beginsel. In de kurk van een groote flesch met wijden hals boort men twee gaten, door welke men twee glazen buizen steekt, waarvan één korte en één lange, doch die even wijd zijn. De korte buis mag binnen de flesch slechts even boven de kurk uitsteken. Na de flesch omgekeerd te heb- ben, bevestigt men aan het andere uiteinde van deze buis, dat niet ver buiten de kurk mag uitsteken, een goed sluitende, vrij lange gummibuis. De lange buis komt in de flesch iets ver- der boven de kurk uit dan de korte en is van boven in een fijne opening uitgetrokken, ter- wijl het onderste, langere uit- einde in een bak met water ge- dompeld wordt, dien men onder de flesch geplaatst heeft.

Zuigt men aan het vrije uit- einde van de gummibuis, dan wordt de lucht in de flesch verdund en door den thans grooteren luchtdruk op het wa- ter in de kom, stijgt dit in de lange buis op en, aan het bo- venste uiteinde aangekomen, spuit het, als een flinke fon- tein, uit de fijne opening.

Gaan wij nu met het zuigen voort, totdat het water boven de opening van het korte buisje is gestegen, dan behoeven wij niet verder te zuigen: de fontein spuit nu vanzelf voort, daar de Inrichting nu als een zuighevel werkt, zooals hier- boven beschreven is. Immers: het water, dat boven de ope- ning van het korte glazen buisje staat, vloeit door dit laat- ste en door de gummibuis weg, waardoor de lucht in de flesch verdund wordt; dien ten gevolge drukt de buiten- lucht het water uit de kom telkens weer door de lange buis omhoog. Dan doet het, door de fontein uitgespoten water, het niveau weer boven de opening van het korte buisje stijgen en daaruit weer water afvloeien, hetgeen zich her- haalt, tot er geen water meer in de kom is. Zoo krijgen wij dus een onafgebroken zelf werkende hevelfontein.

Wist U,

dat leeuweriken de eenige vogels zijn die zingen terwijl zij vliegen;

dat er in Noorwegen een wet bestaat die verbiedt dat meisjes trouwen als zij geen bewijs kunnen overleggen dat zij bedreven zijn in koken, breien en spinnen;

dat onder negers kaalhoofdigheid bijna onbekend is, en dat een neger met een kaal hoofd een uitzondering is;

dat sommige dokters stellig overtuigd zijn dat influenza met geregelde tusschenpoozen van drie-en-dertig weken in Engeland uitbreekt;

dat de „American Bible Society” voorbereidingen treft om in het komende jaar 2.000.000 bijbels, geheel in het nieuwe nationale fonetische schrift gedrukt, in China te verspreiden?

(Opl. van Raadsel No. 2: Pekelharing).

RAADSEL N° 3.
(2 lettergrep)

Mijn een en twee, met wat er in behoort te wezen,
Wordt over 't algemeen als spijze zeer geprezen.
Plaatst Gij mijn tweede vóór mijn eerste deel,
Dan ben ik iets dat weegt niet veel.
Mijn eerste duidt een eigenschap van sommige dingen aan,
Zonder mijn tweede deel, zou ook ik niet bestaan.